

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2564

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม
ตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก

**AGRI-
MAP**

CHUMPHON

จังหวัดชุมพร

คำนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการเกษตรที่มีพลวัตค่อนข้างสูง และมีผลกระทบต่อประชากรจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงการนำระบบข้อมูลข่าวสารที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรได้มีการเข้าถึงที่สะดวกโดยเฉพาะเกษตรกร จึงได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักจัดทำ “แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map)” ของแต่ละจังหวัดขึ้น

Agri-Map คือ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมก็สามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้าน ที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในรายพื้นที่ ได้เป็นอย่างดี ใช้งานบนคอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ต ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านหน้าเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ www.moac.go.th/a4policy-alltype-391191791794 หรือ <https://agri-map-online.moac.go.th/> ซึ่งจะมีเอกสารคู่มือการใช้ให้ศึกษาและสามารถดาวน์โหลดได้

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของแต่ละจังหวัดสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning by Agri-Map) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการ Smart Farmer เป็นต้น และยังเป็นข้อมูลกลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

รูปเล่มเอกสารแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม จังหวัดชุมพร
<http://www.ddd.go.th/Agri-Map/Data/S/cpn.pdf>

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของจังหวัด “ชุมพร”	
1. ข้อมูลทั่วไป	1
2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก	4
2.1 ปาล์มน้ำมัน	5
2.2 ยางพารา	9
2.3 ทุเรียน	12
2.4 มะพร้าว	15
3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด	19
4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ	21
เอกสารอ้างอิง	27
ภาคผนวก	29

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดชุมพร	3
ตารางที่ 2	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดชุมพร	5
ตารางที่ 3	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของปาล์มน้ำมัน รายอำเภอ จังหวัดชุมพร	6
ตารางที่ 4	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตปาล์มน้ำมัน	8
ตารางที่ 5	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารา รายอำเภอ จังหวัดชุมพร	10
ตารางที่ 6	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา	11
ตารางที่ 7	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของทุเรียน รายอำเภอ จังหวัดชุมพร	13
ตารางที่ 8	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตทุเรียน	15
ตารางที่ 9	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมะพร้าว รายอำเภอ จังหวัดชุมพร	17
ตารางที่ 10	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมะพร้าว	18
ตารางผนวกที่ 1	ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดชุมพร	31
ตารางผนวกที่ 2	พื้นที่ชลประทานจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดชุมพร	39
ตารางผนวกที่ 3	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดชุมพร	39
ตารางผนวกที่ 4	กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดชุมพร	40
ตารางผนวกที่ 5	ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดชุมพร	41
ตารางผนวกที่ 6	โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร จังหวัดชุมพร	41

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินบางนารา	34
ภาพที่ 2	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินหัวหิน	35
ภาพที่ 3	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินระแงะ	36
ภาพที่ 4	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินสวี	37
ภาพที่ 5	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินตะกั่วทุ่ง	38
ภาพที่ 6	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน จังหวัดชุมพร	42
ภาพที่ 7	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดชุมพร	43
ภาพที่ 8	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดชุมพร	44
ภาพที่ 9	พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดชุมพร	45
ภาพที่ 10	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจทุเรียน จังหวัดชุมพร	46
ภาพที่ 11	พื้นที่ปลูกทุเรียนบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดชุมพร	47
ภาพที่ 12	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมะพร้าว จังหวัดชุมพร	48
ภาพที่ 13	พื้นที่ปลูกมะพร้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดชุมพร	49

1. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ 6,009.008 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,755,630 ไร่ ตั้งอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วย 8 อำเภอ 69 ตำบล (ตารางผนวกที่ 1) มีจำนวนประชากร 509,208 คน (กรมการปกครอง, 2563)

1.1 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศใต้	ติดต่อ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อ อ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อ จังหวัดระนอง และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

1.2 ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดชุมพร แบ่งเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ พื้นที่ราบตอนกลาง พื้นที่ราบชายฝั่งทะเลทางตะวันออกยาว 222 กิโลเมตร และพื้นที่เป็นภูเขาและที่สูงทางทิศตะวันตก ทิวเขาที่สำคัญ คือ ทิวเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นพรมแดนธรรมชาติระหว่างประเทศ ที่ราบตอนกลางมีลักษณะเป็นที่ราบลูกคลื่นและที่ราบลุ่ม

1.3 ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดชุมพรได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม และฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม อุณหภูมิเฉลี่ย 27.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.8 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 21.6 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 81 เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด 97 เปอร์เซ็นต์ และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด 49 เปอร์เซ็นต์

1.4 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินของจังหวัดชุมพรแบ่งตามภูมิสัณฐาน ลักษณะทางธรณีวิทยา และวัตถุต้นกำเนิดดิน ได้ดังนี้

1) **หาดและเนินทราย (Beach and sand dune)** พื้นที่หาดทรายเป็นพื้นที่ระหว่างแนวน้ำทะเลขึ้นและน้ำทะเลลง มีลักษณะเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของคลื่นและกระแสน้ำทะเล ส่วนพื้นที่เนินทรายหรือสันทรายเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะนูนเป็นโคกเดี่ยว ๆ และเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งทะเล มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายและมักมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในดิน สีนํ้าตาล น้ำตาลปนเหลืองหรือเหลืองปนแดง เช่น ชุดดินบาเจาะ (Bc) ชุดดินหัวหิน (Hh) ชุดดินบ้านทอน (Bh) เป็นต้น

2) **ที่ราบชายฝั่งทะเล (Coastal plain)** เกิดจากคลื่นพัดพาและกระแสน้ำพัดพาเอาเศษวัตถุจากทะเล ทั้งโคลน กรวด ทราย และตะกอนต่าง ๆ เข้ามาทับถมบริเวณชายฝั่ง และลึกเข้าไปในแผ่นดินมากกว่าหาดทราย แบ่งเป็น

(1) พื้นที่น้ำทะเลขึ้นถึงในปัจจุบัน (Active tidal flats) เป็นพื้นที่ที่มีน้ำทะเลขึ้นถึงดินมีสีคล้ำ อินทรีย์วัตถุสูง และเป็นดินเค็ม (saline soil) ดินส่วนใหญ่มีศักยภาพที่ก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถันหรือเป็นดินเปรี้ยวจัด มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ การระบายน้ำเร็วมาก เนื้อดินเป็นดินทรายแป้งละเอียดหรือเนื้อดินละเอียด อาทิ ชุดดินตะกั่วทุ่ง (Tkt)

(2) พื้นที่ที่น้ำทะเลเคยท่วมถึง (Former tidal flats) เป็นพื้นที่ที่น้ำทะเลเคยท่วมถึงในอดีต เป็นช่วงต่อระหว่างตะกอนแม่น้ำกับตะกอนน้ำจืด มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ หรือเป็นแอ่งต่ำมีน้ำขังตลอดปี การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายแป้งละเอียดหรือดินเหนียว ที่มีการพัฒนาชั้นดินไม่มากนัก สีเทาอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลแก่ น้ำตาลปนเหลือง และน้ำตาลปนเขียวมะกอก เช่น ชุดดินมูโน๊ะ (Mu) ชุดดินสมุทรปราการ (Sm) เป็นต้น บริเวณที่เป็นแอ่งต่ำมีน้ำขังตลอดปี อยู่ระหว่างเนินทรายหรือสันทรายชายฝั่งทะเล เรียกว่า “พรุ” ดินมีสีดำหรือเทาเข้ม มีการระบายน้ำเลวมาก อาทิ ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi)

(3) ที่ราบลุ่มระหว่างสันทราย (Swale) เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำหลังแนวสันทราย ซึ่งเคยเป็นชายฝั่งทะเลที่น้ำทะเลเคยท่วมถึงมาก่อน มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ เป็นดินลึกมาก เนื้อดินเป็นทรายถึงทรายเป็นดินร่วน สีน้ำตาลปนเทาและเทา พบจุดประสีเหลืองปนแดงและน้ำตาลปนเหลือง การระบายน้ำเลวถึงเลวมาก มักอึดตัวด้วยน้ำตลอดเวลา มีเศษเปลือกหอยปะปนในเนื้อดิน เช่น ชุดดินวัลเปรียง (Wp) ชุดดินบางละมุง (Blm) เป็นต้น

3) ที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood plain) ที่ราบริมแม่น้ำหรือลำธาร หน้าฝนหรือหน้าน้ำ มักมีน้ำท่วมเป็นครั้งคราว เป็นสภาพพื้นที่ที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพา และมีตะกอนเพิ่มมากขึ้นหลังน้ำท่วม พื้นที่จังหวัดชุมพรพบส่วนของสันดินริมน้ำ (Levee) เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ดินลึก เนื้อดินร่วนหยาบ สีน้ำตาลและน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี อาทิ ชุดดินตาขุน (Tkn)

4) ที่ราบตะกอนน้ำพา (Alluvial plain) เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของแม่น้ำหรือลำน้ำสาขา วัตถุต้นกำเนิดดินเป็นตะกอนน้ำพา (Alluvium) มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบขนาดใหญ่สองฝั่งแม่น้ำ แต่ละฝั่งอาจมีที่ราบแบบขั้นบันไดหรือตะพักได้หลายระดับ แบ่งเป็น

(1) บริเวณตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low terrace) เป็นที่ลุ่ม มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ดินลึกมาก เนื้อดินอาจเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินทรายแป้งละเอียด สีเทา น้ำตาลปนเทา และน้ำตาล มีจุดประสีต่าง ๆ การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว เช่น ชุดดินวิสัย (Vi) ชุดดินบางนารา (Ba) ชุดดินพัทลุง (Ptl) เป็นต้น

(2) บริเวณตะพักลำน้ำระดับกลางและระดับสูง (Middle and high terrace) เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบ ดินร่วนละเอียดหรือดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล เหลือง น้ำตาลปนแดง ไปจนถึงแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เช่น ชุดดินรือเสาะ (Ro) ชุดดินสวี (Sw) ชุดดินท่าชะ (Te) เป็นต้น

5) ที่ลาดเชิงเขา (Piedmont) เขา (Hill) ภูเขา (Mountain) มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา ที่เกิดจากการที่หินผุพังสลายตัวอยู่กับที่หรือถูกเคลื่อนย้ายโดยแรงโน้มถ่วงของโลกในระยะทางใกล้ ๆ และถูกควบคุมด้วยลักษณะของโครงสร้างทางธรณีวิทยา ส่วนใหญ่พบหินปะปนในหน้าตัดดินและลอยหน้า แบ่งตามลักษณะและชนิดของหินดังนี้

(1) พัฒนาจากหินทราย ดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นทรายเป็นดินร่วนถึงดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีแดง น้ำตาล และน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดีถึงมากเกินไป พบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน อาทิ ชุดดินพะโต๊ะ (Pto)

(2) พัฒนาจากกลุ่มหินตะกอนหรือหินแปรเนื้อละเอียดหรือหินในกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็น หินดินดานและหินฟิลไลต์ ดินต้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกปานกลาง เนื้อดินเป็นดินเหนียว ละเอียดถึงดินเหนียวปนชั้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล น้ำตาลปนแดง และน้ำตาลปนเหลือง การระบายน้ำดี พบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน เช่น ชุดดินคลองเต้ง (Klt) ชุดดินนาทอน (Ntn) เป็นต้น

(3) พัฒนาจากหินปูน ดินต้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียว ละเอียดถึงดินเหนียวปนชั้นส่วนหยาบมาก สีแดง น้ำตาล และน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดี พบเศษหิน ปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน อาทิ ชุดดินอ่าวลึก (Ak)

6) **พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน** เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ทรัพยากรดิน มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

ซึ่งได้แสดงรายละเอียดของชุดดินที่พบมากของจังหวัดชุมพร ในภาพที่ 1 - 5

1.5 สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดชุมพร จากฐานข้อมูลแผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ของกรมพัฒนาที่ดิน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดชุมพร

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	124,615	3.31
พื้นที่เกษตรกรรม	2,564,597	68.30
พื้นที่นา	17,414	0.46
พืชไร่	5,841	0.16
ไม้ยืนต้น	2,078,854	55.35
ไม้ผล	428,335	11.41
พืชสวน	418	0.01
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	909	0.02
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	32,826	0.87
พื้นที่ป่าไม้	965,684	25.71
พื้นที่น้ำ	34,013	0.90
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	66,721	1.78
รวม	3,755,630	100.00

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2561

1.6 พื้นที่ชลประทาน

จังหวัดชุมพรมีเนื้อที่ชลประทาน 2,750 ไร่ (ร้อยละ 0.07 ของพื้นที่จังหวัด) กระจายอยู่ใน 1 อำเภอ มีสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านวังมะปรางค์ประเภทชลประทานขนาดกลาง (ตารางผนวกที่ 2) แต่มีประเภทโครงการชลประทานอื่น ๆ เช่น แก้มลิง ฝาย ระบบส่งน้ำ ระบบระบายน้ำ เป็นต้น

1.7 เขตปฏิรูปที่ดิน

เขตปฏิรูปที่ดิน ในพื้นที่จังหวัดชุมพร มีเนื้อที่ 652,579 ไร่ (ร้อยละ 17.38 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอำเภอที่มีพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินมากที่สุด ได้แก่ อำเภอท่าแซะ อำเภอสวี และอำเภอปะทิว ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 3)

1.8 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดชุมพรมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ผู้ปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ทั้งหมด ในปี 2563 จำนวน 154,602 ราย รวมพื้นที่ 1,773,119 ไร่ และกิจกรรมที่มีพื้นที่ปลูกมาก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ทูเรียน มะพร้าว ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 4)

ทะเบียนเกษตรกรพืชสมุนไพรจากฐานข้อมูลกลาง (Farmer One) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เกษตรกรได้ขึ้นทะเบียนปลูกพืชสมุนไพรในจังหวัดชุมพร พื้นที่ 371 ไร่ เกษตรกร 64 ราย มีพืชสมุนไพรหลัก 10 ชนิด พืชสมุนไพรที่มีการปลูกมาก ได้แก่ พริกไทย จันทน์เทศ และไพล ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 5)

1.9 ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร

จังหวัดชุมพรมีแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่สำคัญ จำนวน 47 แห่ง และมีโรงงานทางการเกษตร 54 แห่ง โดยมีที่ตั้งสหกรณ์นิคม 3 แห่ง (ตารางผนวกที่ 6)

2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูปโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทูเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทาน ร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสมเป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดการของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำ การใช้พื้นที่ต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

จังหวัดชุมพร มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ทูเรียน และมะพร้าว ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดชุมพร

พืชเศรษฐกิจ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
1. ปาล์มน้ำมัน	1,017,155	52.26
2. ยางพารา	543,229	27.91
3. ทุเรียน	168,869	8.67
4. มะพร้าว	112,394	5.77

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

2.1 ปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดชุมพร เนื่องจากมีตลาดปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่รองรับ เป็นแหล่งผลิตปาล์มน้ำมันเมืองชุมพร ซึ่งเป็นปาล์มน้ำมันที่นิยมเอามาใช้ทำน้ำมันพืชที่ใช้ในการประกอบอาหาร และใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอาหารต่าง ๆ เช่น ขนมขบเคี้ยว บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป นมข้นหวาน ครีม และเนยเทียม เป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงานทดแทน ไบโอดีเซลรวมถึงเป็นส่วนผสมในเพื่อช่วยลดการใช้ น้ำมันดีเซล ประกอบกับเกษตรกรรมมีความถนัดในการผลิตมานาน จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 3 และภาพที่ 6 - 7)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) เนื้อที่ 216,582 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.46 ของพื้นที่ศักยภาพที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอสวี 60,708 ไร่ อำเภอหลังสวน 51,558 ไร่ และอำเภอละแม 45,544 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) เนื้อที่ 881,732 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 38.52 ของพื้นที่ศักยภาพที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอท่าแซะ 224,044 ไร่ อำเภอเมืองชุมพร 166,127 ไร่ และอำเภอหลังสวน 143,445 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 654,017 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.57 ของพื้นที่ศักยภาพที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอปะทิว 291,720 ไร่ อำเภอท่าแซะ 129,038 ไร่ และอำเภอสวี 71,170 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 536,949 ไร่

2) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในปัจจุบัน

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 109,163 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.47 ของพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอสวี 32,673 ไร่ อำเภอหลังสวน 32,486 ไร่ และอำเภอละแม 23,332 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 414,385 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 47.37 ของพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอท่าแซะ 143,066 ไร่ อำเภอหลังสวน 62,372 ไร่ และอำเภอเมืองชุมพร 59,071 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) เนื้อที่ 252,148 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.82 ของพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอปะทิว 105,581 ไร่ อำเภอท่าแซะ 65,730 ไร่ และอำเภอเมืองชุมพร 21,700 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 99,012 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกปาล์มน้ำมัน แต่ยังไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน และพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 574,766 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองชุมพร 136,565 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอสวี 107,100 ไร่ อำเภอหลังสวน 100,145 ไร่ และอำเภอท่าแซะ 86,442 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 107,418 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 49.60 ของพื้นที่เหมาะสมสูง พบมากในอำเภอเมืองชุมพร 29,509 ไร่ อำเภอสวี 28,035 ไร่ อำเภอละแม 22,212 ไร่ และอำเภอหลังสวน 19,072 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 467,347 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.00 ของพื้นที่เหมาะสมปานกลาง พบมากในอำเภอเมืองชุมพร 107,056 ไร่ อำเภอหลังสวน 81,073 ไร่ อำเภอท่าแซะ 80,978 ไร่ และอำเภอสวี 79,065 ไร่

ตารางที่ 3 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของปาล์มน้ำมัน รายอำเภอ จังหวัดชุมพร

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เมืองชุมพร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	38,594 (100.00%)	166,127 (100.00%)	57,661 (100.00%)	89,158 (100.00%)	351,540 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	9,084 (23.54%)	59,071 (35.56%)	21,700 (37.63%)	11,188 (12.55%)	101,043 (28.74%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	29,510 (76.46%)	107,056 (64.44%)	- (-)	- (-)	136,565 (38.85%)
ท่าแซะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	13,153 (100.00%)	224,044 (100.00%)	129,038 (100.00%)	79,393 (100.00%)	445,628 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	7,690 (58.47%)	143,066 (63.86%)	65,730 (50.94%)	24,149 (30.42%)	240,635 (54.00%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,463 (41.53%)	80,978 (36.14%)	- (-)	- (-)	86,442 (19.40%)
ทุ่งตะโก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,292 (100.00%)	66,717 (100.00%)	20,171 (100.00%)	19,669 (100.00%)	111,849 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,280 (61.98%)	26,282 (39.39%)	6,762 (33.52%)	826 (4.20%)	37,150 (33.21%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,012 (38.02%)	40,435 (60.61%)	- (-)	- (-)	42,447 (37.95%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ปะทิว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	26,326	291,720	121,981	440,027
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	15,248	105,581	24,178	145,007
		-	(57.92%)	(36.19%)	(19.82%)	(32.95%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	11,078	-	-	11,078
		-	(42.08%)	-	-	(2.52%)
พะโต๊ะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,732	40,390	19,028	74,247	135,397
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	618	16,782	7,163	19,451	44,014
		(35.68%)	(41.55%)	(37.64%)	(26.20%)	(32.51%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,114	23,608	-	-	24,722
		(64.32%)	(58.45%)	-	-	(18.26%)
ละแม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	45,544	79,454	27,809	25,520	178,327
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	23,332	35,400	10,902	5,056	74,690
		(51.23%)	(44.55%)	(39.20%)	(19.81%)	(41.88%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	22,212	44,054	-	-	66,266
		(48.77%)	(55.45%)	-	-	(37.16%)
สวี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	60,708	135,229	71,170	68,354	335,461
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	32,673	56,164	20,652	9,219	118,708
		(53.82%)	(41.53%)	(29.02%)	(13.49%)	(35.39%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	28,035	79,065	-	-	107,100
		(46.18%)	(58.47%)	-	-	(31.93%)
หลังสวน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	51,558	143,445	37,421	58,627	291,051
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	32,486	62,372	13,658	4,945	113,461
		(63.01%)	(43.48%)	(36.50%)	(8.43%)	(38.98%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	19,072	81,073	-	-	100,145
		(36.99%)	(56.52%)	-	-	(34.41%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	216,581	881,732	654,018	536,949	2,289,280
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	109,163	414,385	252,148	99,012	874,708
		(50.40%)	(47.00%)	(38.55%)	(18.44%)	(38.21%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	107,419	467,347	-	-	574,766
		(49.60%)	(53.00%)	-	-	(25.11%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกปาล์มน้ำมัน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกมะพร้าว (S3+N) 22,733 ไร่ และพื้นที่ปลูกทุเรียน (S3+N) 14,333 ไร่ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตปาล์มน้ำมัน

อำเภอ	มะพร้าว (ไร่)			ทุเรียน (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
สวี่	1,730	1,829	3,559	2,295	343	2,638
ละแม	26	80	106	778	9	787
ปะทิว	334	45	379	-	173	173
ท่าแซะ	1,656	325	1,981	-	1,223	1,223
พะโต๊ะ	35	-	35	5,458	-	5,458
หลังสวน	254	1,183	1,437	2,919	359	3,278
ทุ่งตะโก	206	763	969	510	55	565
เมืองชุมพร	6,167	8,100	14,267	-	210	210
รวม	10,408	12,325	22,733	11,960	2,372	14,332

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันต่อไป เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภอสวี่ อำเภอหลังสวน และอำเภอละแม เป็นต้น

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ กระจายอยู่ในอำเภอเมืองชุมพร อำเภอหลังสวน และอำเภอท่าแซะ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) โดยกระจายอยู่ในอำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมืองชุมพร ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.2 ยางพารา

ยางพาราพืชเศรษฐกิจหลักของชุมพรในลำดับที่ 2 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 5 และภาพที่ 8 - 9)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกยางพารา

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 323,818 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.15 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอปะทิว 104,802 ไร่ อำเภอท่าแซะ 96,613 ไร่ และอำเภอเมืองชุมพร 78,587 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 1,080,961 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 47.22 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวอยู่ในอำเภอปะทิว 214,76 ไร่ อำเภอท่าแซะ 175,385 ไร่ และอำเภอหลังสวน 172,124 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 193,084 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.44 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอท่าแซะ 81,295 ไร่ อำเภอสวี 56,090 ไร่ และอำเภอปะทิว 21,980 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 691,120 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 76,170 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.02 ของพื้นที่เพาะปลูก ในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอปะทิว 51,624 ไร่ อำเภอท่าแซะ 13,806 ไร่ และอำเภอเมืองชุมพร 5,824 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 274,002 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 50.45 ของพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอปะทิว 100,739 ไร่ อำเภอละแม 38,239 ไร่ และอำเภอท่าแซะ 37,854 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 57,008 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.50 ของพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอท่าแซะ 21,148 ไร่ อำเภอสวี 17,029 ไร่ และอำเภอปะทิว 11,421 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 135,931 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางพาราแต่ไม่ใช่พื้นที่ปลูก พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกยางพารา และพื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 1,054,607 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอท่าแซะ 220,338 ไร่ อำเภอปะทิว 167,199 ไร่ อำเภอเมืองชุมพร 152,856 ไร่ และอำเภอหลังสวน 150,786 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 247,648 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 76.48 ของพื้นที่เหมาะสมสูง พบมากในอำเภอท่าแซะ 82,807 ไร่ อำเภอเมืองชุมพร 72,763 ไร่ และอำเภอปะทิว 53,178 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 806,959 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 74.65 ของพื้นที่เหมาะสมปานกลาง พบมากในอำเภอหลังสวน 144,776 ไร่ อำเภอท่าแซะ 137,531 ไร่ อำเภอสวี 116,142 ไร่

ตารางที่ 5 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอ จังหวัดชุมพร

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เมืองชุมพร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	78,587 (100.00%)	101,366 (100.00%)	10,369 (100.00%)	161,123 (100.00%)	351,445 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	5,824 (7.41%)	21,273 (20.99%)	1,954 (18.84%)	12,915 (8.02%)	41,966 (11.94%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	72,763 (92.59%)	80,093 (79.01%)	-	-	152,856 (43.49%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	96,613 (100.00%)	175,385 (100.00%)	81,295 (100.00%)	92,356 (100.00%)	445,649 (100.00%)
ท่าแซะ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	13,806 (14.29%)	37,854 (21.58%)	21,148 (26.01%)	21,037 (22.78%)	93,845 (21.06%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	82,807 (85.71%)	137,531 (78.42%)	-	-	220,339 (49.44%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,547 (100.00%)	67,656 (100.00%)	9,608 (100.00%)	29,027 (100.00%)	111,838 (100.00%)
ทุ่งตะโก	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,007 (18.15%)	7,396 (10.93%)	2,352 (24.48%)	3,881 (13.37%)	14,636 (13.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,540 (81.85%)	60,260 (89.07%)	-	-	64,800 (57.94%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	104,802 (100.00%)	214,760 (100.00%)	21,980 (100.00%)	98,386 (100.00%)	439,928 (100.00%)
ปะทิว	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	51,624 (49.26%)	100,739 (46.91%)	11,421 (51.96%)	28,308 (28.77%)	192,092 (43.66%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	53,178 (50.74%)	114,021 (53.09%)	-	-	167,199 (38.01%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	58,161 (100.00%)	5,371 (100.00%)	71,834 (100.00%)	135,366 (100.00%)
พะโต๊ะ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	7,504 (12.90%)	1,287 (23.96%)	17,807 (24.79%)	26,598 (19.65%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	50,657 (87.10%)	-	-	50,657 (37.42%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,832 (100.00%)	141,718 (100.00%)	2,948 (100.00%)	30,830 (100.00%)	178,328 (100.00%)
ละแม	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	397 (14.02%)	38,239 (26.98%)	1,216 (41.25%)	10,146 (32.91%)	49,998 (28.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,435 (85.98%)	103,479 (73.02%)	-	-	105,914 (59.39%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
สวี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	29,364 (100.00%)	149,791 (100.00%)	56,090 (100.00%)	100,134 (100.00%)	335,379 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,449 (11.75%)	33,649 (22.46%)	17,029 (30.36%)	19,627 (19.60%)	73,754 (21.99%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	25,915 (88.25%)	116,142 (77.54%)	- -	- -	142,057 (42.36%)
หลังสวน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,073 (100.00%)	172,124 (100.00%)	5,424 (100.00%)	107,430 (100.00%)	291,051 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	63 (1.04%)	27,348 (15.89%)	600 (11.06%)	22,210 (20.67%)	50,221 (17.26%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,010 (98.96%)	144,776 (84.11%)	- -	- -	150,786 (51.81%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	323,818 (100.00%)	1,080,961 (100.00%)	193,085 (100.00%)	691,120 (100.00%)	2,288,984 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	76,170 (23.52%)	274,002 (25.35%)	57,007 (29.52%)	135,931 (19.67%)	543,110 (23.73%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	247,648 (76.48%)	806,959 (74.65%)	- -	- -	1,054,606 (46.07%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (S3+N) 178,683 ไร่ และมะพร้าว (S3+N) 16,190 ไร่ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา

อำเภอ	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)			มะพร้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
สวี	6,108	-	6,108	2,268	42	2,310
ละแม	10,594	-	10,594	251	-	251
ปะทิว	88,730	13,207	101,937	1,896	-	1,896
ท่าแซะ	25,750	-	25,750	2,049	2	2,051
พะโต๊ะ	6,284	-	6,284	144	-	144
หลังสวน	12,677	-	12,677	1,141	-	1,141
ทุ่งตะโก	5,288	-	5,288	831	-	831
เมืองชุมพร	10,044	-	10,044	7,523	43	7,566
รวม	165,475	13,207	178,682	16,103	87	16,190

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกยางพาราต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกยางพารา ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกยางพาราที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่อำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมืองชุมพร เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกยางพารา เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น กระจายอยู่ในอำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอหลังสวน เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) โดยกระจายอยู่ในอำเภอท่าแซะ อำเภอสวี และอำเภอปะทิว เป็นต้น ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกยางพารามีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.3 ทูเรียน

ทูเรียนพืชเศรษฐกิจหลักของชุมพรในลำดับที่ 3 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 7 และภาพที่ 10 - 11)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกทูเรียน

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 798,409 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.88 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอปะทิว 225,766 ไร่ อำเภอท่าแซะ 137,017 ไร่ และอำเภอหลังสวน 125,043 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 589,063 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.73 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอท่าแซะ 201,940 ไร่ อำเภอสวี 104,131 ไร่ และอำเภอปะทิว 97,566 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 205,468 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.98 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอพะโต๊ะ 63,563 ไร่ อำเภอหลังสวน 35,442 ไร่ และอำเภอสวี 33,616 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 2,696,089 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกทูเรียนในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 92,779 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 54.95 ของพื้นที่เหมาะสมสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอท่าแซะ 23,885 ไร่ อำเภอสวี 17,074 ไร่ และอำเภอเมืองชุมพร 15,193 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 40,674 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.08 ของพื้นที่เหมาะสมปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอท่าแซะ 13,999 ไร่ อำเภอสวี 10,842 ไร่ และอำเภอทุ่งตะโก 9,170 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 19,628 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.62 ของพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอพะโต๊ะ 7,228 ไร่ อำเภอหลังสวน 5,168 ไร่ และอำเภอสวี 3,598 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 15,766 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกทุเรียนแต่ไม่ใช่พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกทุเรียน และพื้นที่ปลูกทุเรียนในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 1,254,019 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปะทิว 308,029 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอท่าแซะ 301,074 ไร่ อำเภอสวี 172,996 ไร่ และอำเภอเมืองชุมพร 169,625 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 705,630 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 88.38 ของพื้นที่เหมาะสมสูง พบมากในอำเภอปะทิว 213,291 ไร่ อำเภอหลังสวน 114,941 ไร่ และอำเภอท่าแซะ 113,132 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 548,389 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 93.10 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง พบมากในอำเภอท่าแซะ 187,941 ไร่ อำเภอปะทิว 94,738 ไร่ และอำเภอสวี 93,289 ไร่

ตารางที่ 7 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของทุเรียนรายอำเภอ จังหวัดชุมพร

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เมืองชุมพร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	121,190 (100.00%)	66,636 (100.00%)	1,832 (100.00%)	161,790 (100.00%)	351,448 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	15,193 (12.54%)	3,008 (4.51%)	44 (2.40%)	1,388 (0.86%)	19,633 (5.59%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	105,997 (87.46%)	63,628 (95.49%)	- -	- -	169,625 (48.26%)
ท่าแซะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	137,017 (100.00%)	201,940 (100.00%)	13,621 (100.00%)	93,071 (100.00%)	445,649 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	23,885 (17.43%)	13,999 (6.93%)	645 (4.74%)	3,847 (4.13%)	42,376 (9.51%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	113,132 (82.57%)	187,941 (93.07%)	- -	- -	301,074 (67.56%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ทุ่งตะโก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	36,651 (100.00%)	37,765 (100.00%)	8,378 (100.00%)	29,056 (100.00%)	111,850 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	13,155 (35.89%)	9,170 (24.28%)	1,580 (18.86%)	1,377 (4.74%)	25,282 (22.60%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	23,496 (64.11%)	28,595 (75.72%)	-	-	52,090 (46.57%)
ปะทิว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	225,766 (100.00%)	97,566 (100.00%)	15,969 (100.00%)	100,616 (100.00%)	439,917 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	12,475 (5.53%)	2,828 (2.90%)	319 (2.00%)	777 (0.77%)	16,399 (3.73%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	213,291 (94.47%)	94,738 (97.10%)	-	-	308,029 (70.02%)
พะโต๊ะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	63,563 (100.00%)	71,834 (100.00%)	135,397 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	7,228 (11.37%)	2,195 (3.06%)	9,423 (6.96%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
ละแม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	55,961 (100.00%)	58,444 (100.00%)	33,047 (100.00%)	30,876 (100.00%)	178,328 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	895 (1.60%)	93 (0.16%)	1,047 (3.17%)	109 (0.35%)	2,144 (1.20%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	55,066 (98.40%)	58,351 (99.84%)	-	-	113,418 (63.60%)
สวี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	96,781 (100.00%)	104,131 (100.00%)	33,616 (100.00%)	100,861 (100.00%)	335,389 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	17,074 (17.64%)	10,842 (10.41%)	3,598 (10.70%)	4,598 (4.56%)	36,112 (10.77%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	79,707 (82.36%)	93,289 (89.59%)	-	-	172,996 (51.58%)
หลังสวน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	125,043 (100.00%)	22,581 (100.00%)	35,442 (100.00%)	107,985 (100.00%)	291,051 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	10,102 (8.08%)	734 (3.25%)	5,168 (14.58%)	1,474 (1.37%)	17,478 (6.01%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	114,941 (91.92%)	21,847 (96.75%)	-	-	136,789 (47.00%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	798,409 (100.00%)	589,063 (100.00%)	205,468 (100.00%)	696,089 (100.00%)	2,289,029 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	92,779 (11.62%)	40,674 (6.90%)	19,629 (9.55%)	15,765 (2.26%)	168,847 (7.38%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	705,630 (88.38%)	548,389 (93.10%)	-	-	1,254,020 (54.78%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกทุเรียน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกปลูกปาล์มน้ำมัน (S3+N) 208,140 ไร่ และพื้นที่ปลูกยางพารา (S3) 38,915 ไร่ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตทุเรียน

อำเภอ	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)			ยางพารา (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
สวี่	17,405	-	17,406	13,107	-	13,107
ละแม	2,604	-	2,604	1,035	-	1,035
ปะทิว	92,446	9,542	101,988	5,581	-	5,581
ท่าแซะ	62,258	-	62,258	16,412	-	16,412
พะโต๊ะ	-	-	-	-	-	-
หลังสวน	7,764	-	7,764	25	-	25
ทุ่งตะโก	3,308	-	3,308	1,889	-	1,889
เมืองชุมพร	12,812	-	12,812	866	-	866
รวม	198,597	9,543	208,140	38,915	-	38,915

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกทุเรียนต่อไป เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกทุเรียนในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกทุเรียนในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกทุเรียนในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกทุเรียนซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญของจังหวัดกระจายอยู่ในอำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอหลังสวน เป็นต้น

พื้นที่ปลูกทุเรียนในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกทุเรียนในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกทุเรียน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น กระจายอยู่ในอำเภอท่าแซะ อำเภอสวี่ และอำเภอปะทิว เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) โดยกระจายอยู่ในอำเภอพะโต๊ะ อำเภอหลังสวน และอำเภอสวี่ เป็นต้น ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกทุเรียน มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.4 มะพร้าว

มะพร้าวพืชเศรษฐกิจหลักของชุมพรในลำดับที่ 4 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 9 และภาพที่ 12 - 13)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกมะพร้าว

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 196,341 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.58 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอท่าแซะ 50,238 ไร่ อำเภอหลังสวน 49,468 ไร่ และอำเภอเมืองชุมพร 37,771 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 784,431 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.27 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอปะทิว 233,648 ไร่ อำเภอสวี 109,099 ไร่ และอำเภอหลังสวน 96,473 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 445,849 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.48 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอท่าแซะ 126,313 ไร่ อำเภอปะทิว 80,289 ไร่ และอำเภอสวี 70,953 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 862,407 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกมะพร้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 8,042 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.15 ของพื้นที่เหมาะสมสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองชุมพร 3,335 ไร่ อำเภอท่าแซะ 2,003 ไร่ และอำเภอสวี 1,349 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 62,836 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 55.94 ของพื้นที่เหมาะสมปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองชุมพร 17,398 ไร่ อำเภอสวี 14,807 ไร่ และอำเภอหลังสวน 13,110 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 16,592 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.76 ของพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองชุมพร 7,492 ไร่ อำเภอสวี 2,808 ไร่ และอำเภอปะทิว 1,888 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 24,893 ไร่

3) พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกมะพร้าวแต่ไม่ใช่พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกมะพร้าว และพื้นที่ปลูกมะพร้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 909,894 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปะทิว 225,973 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอท่าแซะ 139,080 ไร่ อำเภอหลังสวน 132,183 ไร่ และอำเภอสวี 116,868 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 188,299 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 95.90 ของพื้นที่เหมาะสมสูง พบมากในอำเภอหลังสวน 48,820 ไร่ อำเภอท่าแซะ 48,235 ไร่ และอำเภอเมืองชุมพร 34,436 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 721,595 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 91.99 ของพื้นที่เหมาะสมปานกลาง พบมากในอำเภอปะทิว 225,242 ไร่ อำเภอสวี 94,292 ไร่ และอำเภอท่าแซะ 90,845 ไร่

ตารางที่ 9 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมะพร้าวรายอำเภอ จังหวัดชุมพร

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เมืองชุมพร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	37,771 (100.00%)	89,122 (100.00%)	50,294 (100.00%)	174,261 (100.00%)	351,488 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,335 (8.83%)	17,398 (19.52%)	7,492 (14.90%)	16,207 (9.30%)	44,432 (12.64%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	34,436 (91.17%)	71,724 (80.48%)	- -	- -	106,161 (30.21%)
ท่าแซะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	50,238 (100.00%)	93,737 (100.00%)	126,313 (100.00%)	175,361 (100.00%)	445,649 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	2,003 (3.99%)	2,892 (3.09%)	2,041 (1.62%)	1,326 (0.76%)	8,262 (1.85%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	48,235 (96.01%)	90,845 (96.91%)	- -	- -	139,080 (31.21%)
ทุ่งตะโก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	14,453 (100.00%)	47,394 (100.00%)	15,458 (100.00%)	34,544 (100.00%)	111,849 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	193 (1.34%)	3,714 (7.84%)	833 (5.39%)	1,093 (3.16%)	5,833 (5.22%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	14,260 (98.66%)	43,680 (92.16%)	- -	- -	57,939 (51.80%)
ปะทิว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	776 (100.00%)	233,648 (100.00%)	80,289 (100.00%)	125,204 (100.00%)	439,917 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	45 (5.80%)	8,406 (3.60%)	1,888 (2.35%)	710 (0.57%)	11,049 (2.51%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	731 (94.20%)	225,242 (96.40%)	- -	- -	225,973 (51.37%)
พะโต๊ะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,423 (100.00%)	26,668 (100.00%)	30,051 (100.00%)	77,255 (100.00%)	135,397 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	11 (0.80%)	66 (0.25%)	143 (0.48%)	87 (0.11%)	308 (0.23%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,412 (99.20%)	26,603 (99.75%)	- -	- -	28,014 (20.69%)
ละแม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	18,287 (100.00%)	88,290 (100.00%)	37,974 (100.00%)	33,777 (100.00%)	178,328 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	458 (2.50%)	2,443 (2.77%)	250 (0.66%)	84 (0.25%)	3,235 (1.81%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	17,829 (97.50%)	85,847 (97.23%)	- -	- -	103,675 (58.14%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
สวี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	23,925 (100.00%)	109,099 (100.00%)	70,953 (100.00%)	131,412 (100.00%)	335,389 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,349 (5.64%)	14,807 (13.57%)	2,808 (3.96%)	3,609 (2.75%)	22,573 (6.73%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	22,576 (94.36%)	94,292 (86.43%)	- -	- -	116,868 (34.85%)
หลังสวน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	49,468 (100.00%)	96,473 (100.00%)	34,517 (100.00%)	110,593 (100.00%)	291,051 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	648 (1.31%)	13,110 (13.59%)	1,137 (3.29%)	1,776 (1.61%)	16,671 (5.73%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	48,820 (98.69%)	83,363 (86.41%)	- -	- -	132,183 (45.42%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	196,341 (100.00%)	784,431 (100.00%)	445,849 (100.00%)	862,407 (100.00%)	2,289,028 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	8,042 (4.10%)	62,836 (8.01%)	16,592 (3.72%)	24,892 (2.89%)	112,362 (4.91%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	188,299 (95.90%)	721,595 (91.99%)	- -	- -	909,893 (39.75%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกมะพร้าว คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (S3+N) 109,827 ไร่ และพื้นที่ปลูกทุเรียน (S3) 9,301 ไร่ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมะพร้าว

อำเภอ	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)			ทุเรียน (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
สวี	3,657	-	3,657	2,011	-	2,011
ละแม	755	-	755	778	-	778
ปะทิว	65,975	8,756	74,731	-	-	-
ท่าแซะ	14,996	-	14,996	-	-	-
พะโต๊ะ	-	-	-	3,767	-	3,767
หลังสวน	5,829	-	5,829	2,298	-	2,298
ทุ่งตะโก	1,646	-	1,646	447	-	447
เมืองชุมพร	8,213	-	8,213	-	-	-
รวม	101,071	8,756	109,827	9,301	-	9,301

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกมะพร้าวต่อไป เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิต และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกมะพร้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมะพร้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกมะพร้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกมะพร้าว ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกมะพร้าวที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภอท่าแซะ อำเภอหลังสวน และอำเภอเมืองชุมพร เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมะพร้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกมะพร้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกมะพร้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่างและแหล่งน้ำ กระจายอยู่ในอำเภอปะทิว อำเภอสวี และอำเภอหลังสวน เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) โดยกระจายอยู่ในอำเภอท่าแซะ อำเภอปะทิว และอำเภอสวี เป็นต้น ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกมะพร้าว มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อพร้อมด้วย

3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด

3.1 ข้าว ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) คือข้าวเหลืองปะทิวชุมพร (Khao Leuang Patew Chumphon) คือ ข้าวเจ้าพันธุ์เหลืองปะทิว 123 เป็นข้าวเจ้าพื้นเมืองพันธุ์หนัก ไวต่อช่วงแสง ปลูกได้เฉพาะฤดูนาปีตามระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร เป็นข้าวพื้นแข็ง เมื่อหุงสุกจะร่วนเป็นตัว ไม่เกาะกันเป็นก้อน และหุงขึ้นหม้อ เมื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เส้นจะได้เส้นที่เหนียวไม่ยุ่ยหรือขาดง่าย สามารถปลูกได้ในที่ดินเปรี้ยวและดินเค็มกร่อยบริเวณใกล้ทะเล ในอำเภอปะทิว และอำเภอท่าแซะ จึงยังคงมีพื้นที่ปลูกข้าวเหลืองปะทิว ได้รับการยอมรับและถูกนำไปปลูกขยายในพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ ข้าวเหลืองปะทิวจึงเป็นข้าวที่เกิดจากมรดกธรรมชาติของจังหวัดชุมพรที่มีการผลิตสืบทอดมากันชั่วลูกหลาน ปัจจุบันข้าวชุมพรมีผลผลิตข้าวเหลืองปะทิวชุมพร สร้างรายได้หมุนเวียนเข้าสู่ท้องถิ่น

3.2 กาแฟ (*Coffea robusta* Pierre ex Froehner L.) ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชุมพร คือ กาแฟสายพันธุ์โรบัสต้า เพราะมีสภาพอากาศที่ร้อนชื้นและฝนตกชุก มีอุณหภูมิระหว่าง 25 - 34 องศาเซลเซียส จึงเป็นพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกกาแฟโรบัสต้า ผลผลิตกาแฟโรบัสต้า มีผลผลิตประมาณ 90 - 92% ต่อปีมากกว่ากาแฟอาราบิก้าหลายเท่า เพราะมีพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสมอยู่มาก จึงทำให้มีผลผลิตกาแฟโรบัสต้าจำนวนมาก และมีมากกว่าความต้องการบริโภคของนักดื่มกาแฟในประเทศ ที่ต้องการบริโภคกาแฟอาราบิก้ามากกว่า รสชาติของกาแฟ มีความโดดเด่นในเรื่องของรสชาติขมเข้ม หนักแน่น และมีกลิ่นหอมออกซาป ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกาแฟโรบัสต้า ซึ่งเกิดจากกระบวนการผลิตกาแฟแบบแห้ง จากคุณสมบัติด้วยสายพันธุ์ของกาแฟลักษณะที่สอดคล้องกันของภูมิประเทศและปัจจัยอื่น ๆ ของจังหวัดชุมพรจึงทำให้ในแต่ละปีมีจำนวนของผลิตทางการเกษตรเป็นจำนวนมาก เกษตรกรได้รวมกลุ่มกันผลิตเช่น บริษัท ชินวัตรคอฟฟี่ จำกัด (ตำบลนาขา อำเภอหลังสวน) เป็นแหล่งผลิตกาแฟขึ้นชื่อ

กาแพที่แพงที่สุด จะผลิตกาแพซี่ชะมัด ตรา “โกสกาแพชะมัด” ซึ่งกาแพซี่ชะมัดนั้นมีต้นกำเนิดมาจากประเทศอินโดนีเซีย บนเกาะสุมาตรา โดยชาวบ้านเข้าไปในป่าแล้วเห็นซี่ชะมัดที่มีเมล็ดกาแพติดอยู่นึกเสียดาย เลยนำกาแพจากซี่ชะมัดมาล้างแล้วนำไปคั่วและขงต้ม ปรากฏว่าได้กาแพที่มีรสชาติดีมาก เลยเริ่มเลี้ยงชะมัดไว้ในไร่กาแพ และกลายเป็นธุรกิจกาแพซี่ชะมัดที่สร้างกำไรอย่างมาก ซึ่งปัจจุบันเมืองไทยก็สามารถผลิตกาแพซี่ชะมัดได้ โดยคุณชินวัตร มন্ত্রীประสาร เป็นต้น วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรทำสวนเขาทะเล (ตำบลเขาทะเล อำเภอสวี) ผลิตกาแพ ตรา “กาแพเขาทะเล” เป็นสินค้า OTOP 5 ดาว ตัวแรกของจังหวัดชุมพร ริเริ่มโดยนายสันติ ใจรักษ์ หรือลุงนุ้ย ประธานกลุ่ม มีการรวมกลุ่มเกษตรกรทำสวนเขาทะเล โดยเน้นการทำไร่กาแพเป็นหลัก พื้นที่ปลูกกาแพมีมากถึง 90% ของพื้นที่ทั้งตำบล จุดเด่นของกาแพเขาทะเลคือ ใช้โรบัสต้าแท้ 100% รสชาติเข้มข้น หอมกลิ่นกาแพคั่ว กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองแซะสามัคคี (ตำบลนาสัก อำเภอสวี) ผลิตกาแพโบราณ ตรา “กาแพลุงเหนือ” เป็นกาแพโบราณสูตรดั้งเดิม ที่มีขั้นตอนการผลิตแบบพื้นบ้านโดยนายเสนอ ศรีคง หรือลุงเหนือผลิตเครื่องคั่วกาแพเอง และคั่วกาแพแบบสูตรเฉพาะโดยใช้กาแพโรบัสต้า 70% ผสมกับการแพอราบิก้า 30% คั่วด้วยเครื่องคั่วกาแพโบราณ วิสาหกิจชุมชนกาแพบ้านถ้ำสิงห์ (ตำบลถ้ำสิงห์ อำเภอมือง) ผลิตกาแพ ตรา “กาแพถ้ำสิงห์” คุณนิคม ศิลปะศร ประธานกลุ่มได้สร้างจุดเด่นของกาแพถ้ำสิงห์ด้วยการตากกาแพด้วยโรงตากกาแพพลังงานแสงอาทิตย์ จะทำให้ได้กาแพที่ไม่เปรี้ยว รสเข้ม กลิ่นหอม ผลิตกาแพคั่วบด กาแพดำ กาแพสำเร็จรูปแบบ 3 in 1 สหกรณ์ผู้ปลูกกาแพจังหวัดชุมพร (ตำบลท่าแซะ อำเภوتاแซะ) ผลิตกาแพ ตรา “กาแพชุมพร” ในปี 2530-2540 ราคากาแพตกต่ำ ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกกาแพได้รับความเดือดร้อน เกษตรกรส่วนหนึ่งได้รวมตัวกันจัดตั้งองค์กรและจดทะเบียนในชื่อ สหกรณ์ผู้ปลูกกาแพจังหวัดชุมพร ขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการผลผลิตกาแพ นายปิยะ หนูสุด เป็นประธานกลุ่มได้นำผลผลิตกาแพสารจากสมาชิกมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ในชื่อ กาแพชุมพร และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นกาแพคั่ว-บด กาแพพร้อมดื่ม นอกจากนี้ยังมีห้างหุ้นส่วนผู้จัดการ แสงทองการค้า จำกัด (ตำบลนาโพธิ์ อำเภอสวี) ผลิตกาแพ ตรา “กาแพเอสที” เป็นกาแพเพื่อคนรักสุขภาพ สำหรับคนเป็นโรคเบาหวาน สูตรไม่มีน้ำตาลแต่ใช้สารให้ความหวานทดแทน มีห้องจัดแสดงสินค้าและร้านจำหน่ายสินค้าหน้าโรงงาน บริษัท คอฟฟี่ฟาร์มเมอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (ตำบลทุ่งตะไคร อำเภอู่ตะเภา) ผลิตกาแพ ตรา “กาแพคอฟฟี่ฟาร์ม” มีผลิตภัณฑ์ 3 in 1 กาแพคั่ว กาแพดำพร้อมชง และผลิตภัณฑ์โดดเด่นคือ กาแฟลดความอ้วน ตรา จี โคมอนด์ ดี ผสมแคลเซียมดี มะขามป้อม คอลลาเจน เพิ่มแอลกลูตามีน แอลอาร์จินีน และโครเมียม บริษัท เทรนด์ 2010 (ประเทศไทย) จำกัด (ตำบลนากระจาม อำเภوتاแซะ) ผลิตกาแพ ตรา “กาแพเทรนด์” เป็นกาแพ 3 in 1 สูตรเข้มข้น และสูตรกลมกล่อม บริษัท ชายน้อยฟู้ด จำกัด (ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิว) ผลิตกาแพ ตรา “กาแพอีซี่” เป็นกาแพ 3 in 1 รสหวานมัน โดยจะเน้นทำตลาดในประเทศพม่าและห้างหุ้นส่วนผู้จัดการ ปันณากาแพ จำกัด (ตำบลขุนกระโทก อำเภอมืองชุมพร) ผลิตกาแพ ตรา “อิมกาแพชุมพร” เป็นกาแพ 3 in 1 สูตรกลมกล่อม และสูตรหวานมัน โดยจะเน้นทำตลาดในประเทศเมียนมา เป็นต้น

3.3 กล้วยเล็บมือนาง (Musa paradisiaca) ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) (Chumphon Ladyfinger Banana) มีรสชาติหอมหวาน มีกลิ่นหอม เนื้อสีเหลืองทองเปลือกบาง ผลเล็ก ปลายผลเรียว เรียงติดกันคล้ายกับนิ้วมือ การนำมาแปรรูปเป็นกล้วยอบแห้ง จะได้เนื้อกล้วยที่มีสีน้ำตาล นุ่มเหนียว หอมหวานสามารถเก็บได้เป็นเวลานาน เพาะปลูกและผลิตในจังหวัดชุมพร

3.4 พืชสมุนไพร ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนแนวคิด BCG (Bio-Circular-Green Economy) หรือ เศรษฐกิจชีวภาพ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ พืชสมุนไพรเป็นเรื่องหนึ่ง ที่ได้รับความสนใจ เนื่องจากเป็นแหล่งของสารสำคัญที่นำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การแพทย์ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเครื่องสำอาง จึงสนับสนุนให้พืชสมุนไพรเป็นพืชทางเลือกในปี 2564 โดยดำเนินการภายใต้ตลาดนำการผลิต และหากทิศทางของตลาดสมุนไพรขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจะช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร มีรายได้และความมั่นคงในการดำรงชีพจากฐานข้อมูล Agri-Map Online จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ศักยภาพที่สามารถส่งเสริมให้ปลูกพืชสมุนไพรได้หลายชนิด เช่น กระชายดำ ขมิ้นชัน บัวบก ไพล เป็นต้น

กระชายดำ เป็นพืชที่ชอบที่ร่ม ดินร่วนซุยหรือเป็นดินปนทรายที่มีการระบายน้ำได้ดี ชอบอากาศหนาวเย็น และขยายพันธุ์ด้วยวิธีการแบ่งเหง้า สามารถขยายพันธุ์ได้ตลอดทั้งปี จังหวัดชุมพร มีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกไพลที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 323,071 ไร่ กระจายอยู่ใน อำเภอบางขัน อำเภอท่าแซะ อำเภอทับสะแก และอำเภอเมืองชุมพร

ขมิ้นชัน เป็นพืชปลูกง่าย ชอบแสงแดดจัด และมีความชื้นสูง ชอบดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี ไม่ชอบน้ำขัง เกษตรกรสามารถปลูกขมิ้นชันแซมในสวนเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ และมีรายได้ระหว่างรอการเติบโตของไม้ผล ไม้ยืนต้น โดยพื้นที่จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูก ขมิ้นชันที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 323,092 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอบางขัน อำเภอท่าแซะ อำเภอเมืองชุมพร และอำเภอสวี

บัวบก เป็นพืชเขตร้อน ชอบที่ลุ่มชื้นแฉะเล็กน้อย เช่น ตามขอบคันนา คันดินริมหนอง สระ คลองน้ำ ชอบแสงรำไร มีเถาเลื้อยไปตามผิวดิน บางที่เรียกว่า ไพล ส่วนนี้แหละที่ใช้น้ำไปปักชำ ขยายพันธุ์ปลูกต่ออายุได้ไปหลายฤดู ขยายพันธุ์ได้รวดเร็ว เจริญเติบโตได้เร็วมากจังหวัดชุมพรมีพื้นที่ ศักยภาพในการปลูกไพลที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 196,342 ไร่ กระจายอยู่ใน อำเภอลำสนธิ อำเภอละแม อำเภอบางขัน และอำเภอสวี

ไพล เจริญได้ดีในดินร่วนซุย ปลูกง่าย ดูแลง่าย สามารถปลูกแซมระหว่างแปลงพืชหลักได้ โดยพื้นที่จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกไพลที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 73,863 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอบางขัน อำเภอเมืองชุมพร และอำเภอสวี

4 แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ

4.1 ปาล์มน้ำมัน

1) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีเนื้อที่ 109,163 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอสวี อำเภอลำสนธิ และอำเภอละแม และกระจายตัวทุกอำเภอทั้งนี้ โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นพื้นที่ปลูก ปาล์มน้ำมันที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำอย่างดี รวมทั้งการจัดการดินและปุ๋ย ตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นเกษตรกรแปลงใหญ่ สร้างเครือข่ายในรูปแบบของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ลานเท กับโรงงานสกัดน้ำมัน ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องการตัดปาล์มน้ำมันที่ได้คุณภาพ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาให้เกษตรกรเพาะปลูกตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP)

2) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีเนื้อที่มากถึง 414,385 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอท่าแซะ อำเภอหลังสวน และอำเภอเมืองชุมพร และกระจายตัวทุกอำเภอ เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีข้อจำกัดไม่มากนัก ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราและช่วงเวลาที่เหมาะสม สนับสนุนพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน พื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสานโดยเฉพาะในช่วงที่ปาล์มน้ำมันอายุน้อยยังไม่ให้ผลผลิต หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น และภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นหรือถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชที่มีผลตอบแทนดีกว่า

3) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีประมาณกว่าสามแสนไร่ ซึ่งประสบปัญหาซ้ำซาก เช่น น้ำท่วม ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ กระทบวงเกษตรและสหกรณ์ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดินสนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม และปาล์มน้ำมันเป็นพืชยืนต้นอายุประมาณ 20-25 ปี การปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นจึงเป็นเรื่องยากในกรณีที่ปาล์มน้ำมันหมดอายุ ลงทุนน้อยกว่าและให้ผลตอบแทนที่ดี ส่งเสริมสินค้าเกษตรชนิดอื่น ๆ ที่สามารถปลูก เลี้ยง หรืออยู่ร่วมกันได้ในสวนปาล์มน้ำมัน ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้เกษตรกรสามารถเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน โดยหันมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น ยางพารา ทุเรียน มะพร้าว มังคุด เป็นต้น ทั้งนี้หากพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่ ในอนาคตสามารถกลับมาปลูกปาล์มน้ำมันได้อีก แต่หากเป็นไม้ผลหรือไม้ยืนต้น การกลับมาปลูกปาล์มน้ำมันอาจเป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะการปลูกไม้ผล เช่น ทุเรียน ที่ปัจจุบันราคาดี แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาต้นทุนการผลิตและราคาผลผลิตร่วมด้วย

4.2 ยางพารา

1) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 76,170 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมืองชุมพร ตามลำดับ ทั้งนี้โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นแหล่งปลูกยางพาราคุณภาพดีที่สำคัญของจังหวัด ควรมีการจัดการดิน ปุ๋ย พันธุ์คุณภาพดี โดยรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดครบวงจรการตลาดในและต่างประเทศการแปรรูป แหล่งทุน มีภาครัฐสนับสนุนการทำมาตรฐานสินค้าเกษตร (Good Agricultural Practices : GAP) และเนื่องจากเป็นพื้นที่ศักยภาพสูง

2) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 274,002 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอปะทิว อำเภอละแม และอำเภอท่าแซะ เกษตรกรยังคงปลูกยางพาราได้ผลดี หลายแห่งประสบปัญหาโครงสร้างของดิน การสนับสนุนอินทรีย์วัตถุ จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรในการใช้ที่ดิน ปัญหาการทิ้งถินจะลดลง และพื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสาน หรือเกษตรทฤษฎีใหม่

3) **พื้นที่ปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกยางพาราอยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาซ้ำซาก เช่น น้ำท่วม ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ กระทั่งเกษตรกรและสหกรณ์ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม เป็นการสร้างรายได้ และผลิตอาหารเพื่อบริโภค

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกยางพารา พบว่า เกษตรกรปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน มะพร้าว มังคุด เป็นต้น ในส่วนนี้ภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจถึงสถานการณ์ด้านการเกษตรในปัจจุบัน โดยเฉพาะยางพาราเป็นพืชที่มีนโยบายลดพื้นที่ปลูกเนื่องจากมีปริมาณผลผลิตมากส่งผลให้ราคาตกต่ำ แต่ในอนาคตหากตลาดมีความต้องการผลผลิตเพิ่มมากขึ้นอาจอาจสนับสนุนให้เกษตรกรกลับมาปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าว

4.3 ทุเรียน

1) **พื้นที่ปลูกทุเรียนที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกทุเรียนอยู่ มีเนื้อที่ 92,779 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอท่าแซะ อำเภอสวี และอำเภอเมืองชุมพร ตามลำดับ ทั้งนี้โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นพื้นที่ปลูกทุเรียนที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำอย่างดี รวมทั้งการจัดการดินและปุ๋ยตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ สร้างเครือข่ายในรูปแบบของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตสู่การผลิตผลไม้ครบวงจร เช่น บริหารจัดการผลผลิตแบบป้องกันความเสี่ยงโดยใช้การตลาดนำการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาให้เกษตรกรเพาะปลูกตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) เน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาคุณภาพทุเรียนทั้งในและนอกฤดู ให้สอดคล้องตามฤดูกาล การผลิตผลไม้คุณภาพตามแหล่งกำเนิดภูมิศาสตร์ (GI) และไม้ผลอัตลักษณ์ของจังหวัด

2) **พื้นที่ปลูกทุเรียนที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกทุเรียนอยู่ มีเนื้อที่ 40,674 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอท่าแซะ อำเภอสวี และอำเภอทุ่งตะโก เกษตรกรยังคงปลูกทุเรียนได้ผลดี ควรมีการสนับสนุนอินทรีย์วัตถุ เนื่องจากเป็นไม้ผล ซึ่งบางช่วงมีความต้องการการใช้น้ำในปริมาณที่มาก ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราและช่วงเวลาที่เหมาะสม จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกร

ผู้ปลูกทุเรียน ภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หรือถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชที่มีผลตอบแทนดีกว่า

3) พื้นที่ปลูกทุเรียนในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N) และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกทุเรียนอยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาซ้ำซาก เช่น น้ำท่วม ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ กระทบวงเกษตรและสหกรณ์ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ หาแหล่งเงินทุนประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แนวทางการบริหารจัดการให้แก่เกษตรกร ในกรณีที่ทุเรียนหมดอายุต้องโค่นทิ้งให้ผลผลิตลดต่ำลง ต้องใช้ทุนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เกษตรกรสามารถเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสมและให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูก โดยหันมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น มะพร้าว มังคุด กาแฟ (โรบัสต้า) สับปะรดเงาะ เป็นต้น ทั้งนี้หากพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่ ในอนาคตสามารถกลับมาปลูกทุเรียนได้อีก แต่หากเป็นไม้ผลหรือไม้ยืนต้น อาจเป็นเรื่องยาก ต้องรอจนพืชเดิมครบอายุตัดโค่น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาด้านทุนการผลิตร่วมด้วย ภาครัฐควรประชาสัมพันธ์และสร้างมาตรการจูงใจให้เกษตรกรกลับมาปลูกทุเรียนในพื้นที่นี้หรือทำในรูปแบบสวนผสมระหว่างไม้ผลเขตร้อน เช่น เงาะ มังคุด ลองกอง เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาลักษณะทางการตลาดร่วมด้วย

4.4 มะพร้าว

1) พื้นที่ปลูกมะพร้าวที่มีความเหมาะสมสูง (S1) และปัจจุบันยังปลูกมะพร้าวอยู่ มีเนื้อที่ 8,042 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอเมืองชุมพร อำเภอท่าแซะ และอำเภอสวี ตามลำดับ ทั้งนี้โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นแหล่งปลูกมะพร้าวคุณภาพดีที่สำคัญของจังหวัด ควรมีการจัดการดิน ปุ๋ย พันธุ์คุณภาพดี โดยรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดครบวงจรการตลาดในและต่างประเทศการแปรรูป แหล่งทุนมีภาครัฐสนับสนุนการทำมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) และเนื่องจากเป็นพื้นที่ศักยภาพสูง

2) พื้นที่ปลูกมะพร้าวที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) และปัจจุบันยังปลูกมะพร้าวอยู่ มีเนื้อที่ 62,836 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองชุมพร อำเภอสวี และอำเภอหลังสวน เกษตรกรยังคงปลูกมะพร้าวได้ผลดี หลายแห่งประสบปัญหาโครงสร้างของดิน การสนับสนุนอินทรีย์วัตถุจะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรในการใช้ที่ดิน ปัญหาการทิ้งถิ่นจะลดลง และพื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสาน หรือเกษตรทฤษฎีใหม่

3) พื้นที่ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N) และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกมะพร้าวอยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาซ้ำซาก เช่น น้ำท่วม ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ กระทบวงเกษตรและสหกรณ์ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับ

โครงสร้างที่ดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม เป็นการสร้างรายได้ และผลิตอาหารเพื่อบริโภค

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกมะพร้าว พบว่า เกษตรกรปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ทุเรียน มังคุด กาแฟ (โรบัสต้า) เงาะ สับปะรดโรงงาน เป็นต้นในส่วนนี้ภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจถึงสถานการณ์ด้านการเกษตรในปัจจุบัน โดยเฉพาะมะพร้าวเป็นพืชที่มีนโยบายลดพื้นที่ปลูกเนื่องจากมีปริมาณผลผลิตมากส่งผลให้ราคาตกต่ำ แต่ในอนาคตถ้าราคาดีและตลาดมีความต้องการเพิ่มมากขึ้นอาจสนับสนุนให้เกษตรกรกลับมาปลูกมะพร้าวในพื้นที่ดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- กรมการข้าว. 2564. ข้าวสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI). สืบค้นจาก <https://www.thairicedb.com/rice.php?cid=1>
- กรมการปกครอง. 2556. ขอบเขตการปกครอง. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมการปกครอง. 2563. ข้อมูลสถิติประชากร. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมชลประทาน. 2564. พื้นที่ชลประทาน พ.ศ. 2564. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา. 2550. ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ข้าวเหลืองประทิวชุมพร ทะเบียนเลขที่ สช 52100025. 26 กันยายน 2550.
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา. 2558. ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กล้ายเล็บมือนางชุมพร ทะเบียนเลขที่ สช 56100097. 29 เมษายน 2558.
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา. 2558. ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กาแฟเขาทะลุ ทะเบียนเลขที่ สช 56100102. 21 ธันวาคม 2558.
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา. 2562. ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กาแฟถ้ำสิงห์ชุมพร ทะเบียนเลขที่ สช 621001208. 19 มิถุนายน 2562.
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2561. การใช้ที่ดินจังหวัดชุมพร พ.ศ. 2561. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2563. ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2563. (ไฟล์ข้อมูล).
- นิรนาม. 2561. การปลูกไพล. สืบค้นจาก <http://www.m-group.in.th/article.html>.
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2564. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดชุมพร. สืบค้นจาก https://www.opsmoac.go.th/chumphon-article_prov-files-411591791795.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2564. ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร พ.ศ. 2564. (ไฟล์ข้อมูล).

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดชุมพร

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
1	ท่าแซะ	คูริง
2		ทรัพย์อนันต์
3		ท่าข้าม
4		ท่าแซะ
5		นากระตาม
6		รับร่อ
7		สลุย
8		สองพี่น้อง
9		หงษ์เจริญ
10		หินแก้ว
11	ทุ่งตะโก	ช่องไม้แก้ว
12		ตะโก
13		ทุ่งตะไคร
14		ปากตะโก
15	ปะทิว	เขาไชยราช
16		ชุมโค
17		ดอนยาง
18		ทะเลทรัพย์
19		บางสน
20		ปากคลอง
21		สะพลี
22	พะโต๊ะ	ปังหวาน
23		ปากทรง
24		พระรักษ์
25		พะโต๊ะ
26	เมืองชุมพร	ขุนกระทิง
27		ตากแดด
28		ถ้ำสิงห์
29		ท่าตะเภา
30		ท่ายาง
31		ทุ่งคา
32		นาชะอัง
33		นาทุ่ง

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
34	เมืองชุมพร (ต่อ)	บางลึก
35		บางหมาก
36		บ้านนา
37		ปากน้ำ
38		วังไผ่
39		วังใหม่
40		วิสัยเหนือ
41		หาดทรายรี
42		หาดพันไกร
43		ละแม
44	ทุ่งหลวง	
45	ละแม	
46	สวนแตง	
47	สวี	
48		เขาทะลุ
49		ครน
50		ด่านสวี
51		ท่าหิน
52		ทุ่งระยะ
53		นาสัก
54		นาโพธิ์
55		ปากแพรก
56		วิสัยใต้
57	หลังสวน	สวี
58		ขันเงิน
59		ท่ามะปลา
60		นาขา
61		นาพญา
62		บางน้ำจืด
63		บางมะพร้าว
64		บ้านควน
65		ปากน้ำ
66	พ้อแดง	

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
67	หลังสวน (ต่อ)	วังตะกอก
68		หลังสวน
69		หาดยาย
70		แหลมทราย
รวม	8	70

ที่มา: กรมการปกครอง, 2556

ชุดดิน	บางนารา	Series Ba	กลุ่มชุดดินที่ 6
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำ		
การระบายน้ำ	เลว		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	ดินเหนียวสีมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีเทาหรือเทาปนน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 5.0-5.5) พบจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลตลอดชั้นดิน		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ		
ข้อเสนอแนะ	ควรมีการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดร่วมปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 ถ้าอยู่ในเขตชลประทาน หลังเกี่ยวข้าว สามารถใช้ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือทำนา ครั้งที่ 2 ได้		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์ วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิม ตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
							

ภาพที่ 1 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินบางนารา

ชุดดิน	หัวหิน	Series Hh	กลุ่มชุดดินที่ 43
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสังฐาน	สันทรายชายทะเล		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนทรายทะเล		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างมาก		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว	
ลักษณะสมบัติของดิน	ดินทรายลิกมาก เนื้อดินเป็นทรายตลอด ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH 6.5-7.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาล พบเปลือกหอยตลอดทุกชั้นดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง ปานกลาง (pH 7.0-8.0) ตลอดหน้าตัดดิน		
ข้อจำกัด	ดินทรายหนามาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำและขาดแคลนน้ำ		
ข้อเสนอแนะ	เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าวและสนประดิพัทธ์ มีข้อจำกัดเล็กน้อยที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล มีข้อจำกัดรุนแรงที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายหนา ควรมีการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดหรือปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 ปลูกพืชคลุมดินหรือมีวัสดุคลุมดิน เพื่อลดการสูญเสียน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบให้น้ำในแปลงปลูกพืชเพื่อไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ		

สมบัติทางเคมี	ความลึก	อินทรีย์	ความจุ	ความอิม	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม	ความอุดม
	(ซม.)	วัตถุ	แลกเปลี่ยน	ตัวเบส	ที่เป็น	ที่เป็น	สมบูรณ์
			แคตไอออน		ประโยชน์	ประโยชน์	ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
							

ภาพที่ 2 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินหัวหิน

ชุดดิน	ระแงะ	Series Ra	กลุ่มชุดดินที่ 14
สภาพพื้นที่	เป็นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ มีความลาดชัน 0-1 %		
ภูมิสังฐาน	ที่ราบชายฝั่งทะเล		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย		
การระบายน้ำ	เลวมาก		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาที่มีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีเหลืองและถดลงไปถึงความลึก 50-100 ซม. มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารประกอบกำมะถัน (pyrite: FeS ₂) มาก เป็นดินเปรี้ยวจัดที่กำลังมีกรดกำมะถันเกิดขึ้น (actual acid sulfate soil) ไม่พบจุดประสีเหลืองฟางข้าว (jarosite mottles) ดินนี้จะเป็กรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วถ้ามีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลาสั้น		
ข้อจำกัด	ดินเป็นกรดจัดมาก ธาตุอะลูมิเนียม เหล็กและแมงกานีสถูกละลายออกมา มากจนเป็นพิษต่อพืช ธาตุฟอสฟอรัสถูกตรึงพืชดูดไปใช้ไม่ได้ ดินมีโครงสร้างแน่นทึบและมีน้ำแช่ขัง		
ข้อเสนอแนะ	ต้องมีการควบคุมน้ำเพื่อป้องกันการเกิดกรดของดิน มีการจัดการที่เหมาะสมเพื่อลดความเป็นพิษของสารบางอย่าง เช่น เหล็กและซัลเฟอร์ ตลอดจนการใช้ปูนและปุ๋ย ถ้ามีแหล่งน้ำพอและสามารถป้องกันน้ำท่วมได้ อาจยกร่องเพื่อปลูกพืชล้มลุกและผลไม้บางชนิด		

สมบัติทางเคมี	ความลึก	อินทรีย์	ความจุ	ความอิม	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม	ความอุดม
	(ซม.)	วัตถุ	แลกเปลี่ยน	ตัวเบส	ที่เป็น	ที่เป็น	สมบูรณ์
			แคตไอออน		ประโยชน์	ประโยชน์	ของดิน
	0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
							

ภาพที่ 3 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินระแงะ

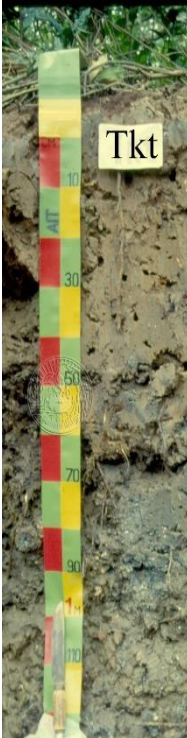

ชุดดิน	สวี	Series Sw	กลุ่มชุดดินที่ 50
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 1-12 %		
ภูมิสัณฐาน	ลานตะพัก		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำที่พัฒนามาจากการเคลื่อนย้ายของตะกอนเนื้อหยาบ		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงเร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว	
ลักษณะสมบัติดิน	เป็นดินลึกลับปานกลางถึงชั้นลูกรังหนาแน่น ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทรายปนลูกรังหรือกรวด สีน้ำตาลปนเหลือง ชั้นล่างระหว่างความลึก 50-100 ซม. มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนลูกรังหรือกรวดมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ตลอดชั้นดินความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ และเป็นดินตื้น		
ข้อจำกัด			
ข้อเสนอแนะ	เหมาะสมสำหรับปลูกยางพาราและทำสวนปาล์ม แต่จำเป็นต้องมีการใช้ปุ๋ยเคมีและปลูกพืชคลุมดิน เนื่องจากเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และเป็นดินปนทรายในพื้นที่ที่มีความลาดชันอาจมีการกร่อนสูญเสียหน้าดิน		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์ วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิม ตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 4 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินสวี

ชุดดิน	ตะกั่วทุ่ง	Series: Tkt	กลุ่มชุดดินที่ 13
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %		
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลขึ้นถึง		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนทะเล		
การระบายน้ำ	เลวมาก		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนถึงเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพีชีดำหรือสีเทาปนน้ำเงินปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพีชี สีเทาปนน้ำเงินของตะกอนน้ำทะเลที่มีกรดกำมะถันเกิดขึ้นปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.5)		
ข้อจำกัด	เป็นดินเลน น้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ และเป็นดินที่กำลังมีกรดกำมะถันเกิดขึ้น		
ข้อเสนอแนะ	ไม่เหมาะสมทางการเกษตร ควรปล่อยให้ไว้เป็นป่าชายเลนตามธรรมชาติหรืออนุรักษ์ไว้เป็นที่อยู่อาศัยและเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์ วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	สูง	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง
	25-50	สูง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง
	50-100	สูง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
							

ภาพที่ 5 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินตะกั่วทุ่ง

ตารางผนวกที่ 2 พื้นที่ชลประทานจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดชุมพร

อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)	ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
ท่าแซะ	2,750	วังมะปราง	2,750
รวม			2,750

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 3 พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดชุมพร

อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
เมืองชุมพร	55,815	หลังสวน	41,596
บ้านนา	24,462	วังตะกอก	19,752
ถ้ำสิงห์	10,246	หาดยาย	13,398
วังใหม่	7,858	นาพญา	7,712
วิสัยเหนือ	4,060	นาขา	604
นาทุ่ง	2,805	บางมะพร้าว	130
หาดพันไกร	2,716	ละแม	55,016
ทุ่งคา	1,877	ละแม	46,906
นาชะอัง	1,664	ทุ่งควาวัต	6,975
วังไผ่	109	สวนแตง	1,135
ขุนกระทิง	18	ปะทิว	86,620
ท่าแซะ	214,439	ชุมโค	44,047
หงษ์เจริญ	61,325	ดอนยาง	27,935
หินแก้ว	38,677	เขาไชยราช	5,228
สองพี่น้อง	34,722	ทะเลทรัพย์	3,369
สลุย	31,884	บางสน	2,640
รับร่อ	16,903	สะพลี	2,461
ท่าข้าม	16,089	ปากคลอง	940
ครุฑ	11,997	สวี	146,687
ทรัพย์อนันต์	2,842	นาสัก	38,513
พะโต๊ะ	24,484	ทุ่งระยะ	28,107
ปากทรง	8,252	ครน	25,787
พะโต๊ะ	6,954	เขาทะเล	20,925
พระรักษ์	5,036	วิสัยใต้	15,925
ปังหวาน	4,242	เขาค่าย	11,443
ทุ่งตะโก	27,922	สวี	4,653
ตะโก	14,353	นาโพธิ์	1,158
ช่องไม้แก้ว	13,569	ท่าหิน	176
		รวม	652,579

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

ตารางผนวกที่ 4 กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดชุมพร

ลำดับ	กิจกรรมการเกษตร	เกษตรกร (ราย)	ไร่
1	ปาล์มน้ำมัน	58,807	860,137
2	ยางพารา	31,854	493,085
3	ทุเรียน	27,474	237,404
4	มะพร้าว	11,751	61,247
5	กาแฟ	4,149	39,710
6	มังคุด	8,864	36,581
7	หมาก	3,129	12,244
8	ลองกอง	3,189	10,550
9	กล้วยหอม	720	4,108
10	ข้าวนาปี	402	2,848
11	ไม้ยืนต้นอื่น ๆ	330	2,045
12	ส้มโอ	294	1,733
13	กล้วยเล็บมือนาง	446	1,585
14	สะตอ	419	1,519
15	เงาะ	550	1,177
16	อื่น ๆ	2,224	7,146
รวม		154,602	1,773,119

หมายเหตุ: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรปี 2563

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563

ตารางผนวกที่ 5 ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดชุมพร

ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ
1	พริกไทย	32	225.90	ท่าแซะ พังตะโก ปะทิว พะโต๊ะ เมืองชุมพร ละแม สวี หลังสวน
2	จันทร์เทศ	18	73.33	หลังสวน
3	กฤษณา	5	41.23	ท่าแซะ พังตะโก ปะทิว หลังสวน
4	ไพล	2	18.77	ปะทิว สวี
5	ขมิ้นชัน	2	8.30	เมืองชุมพร หลังสวน
6	ขมิ้นอ้อย	1	1.52	สวี
7	พลู	1	1.09	เมืองชุมพร
8	ตะไคร้หอม	2	0.54	ท่าแซะ พังตะโก
9	สมุนไพรอื่น ๆ	1	0.15	ท่าแซะ
รวม		64	370.82	

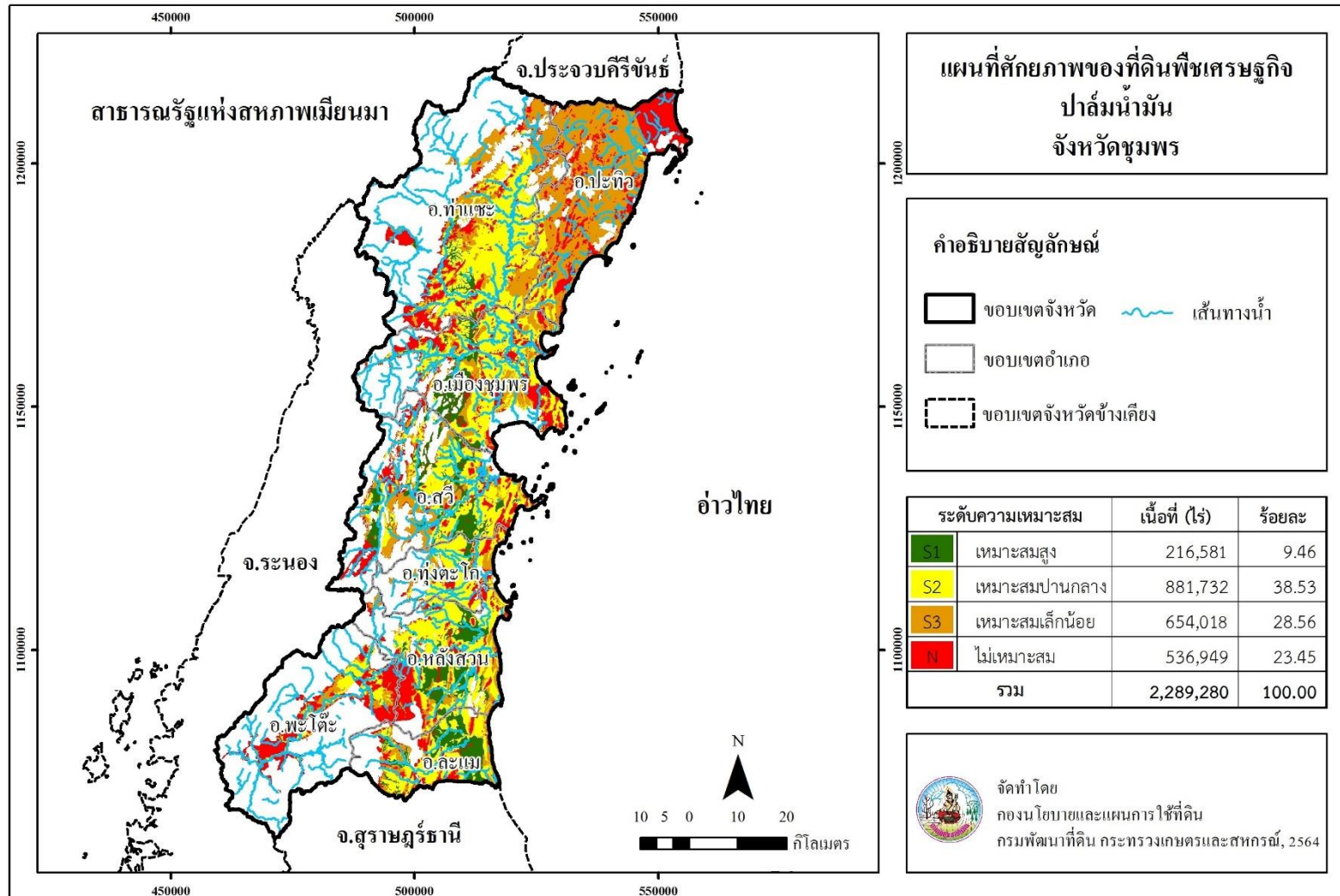
หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2564

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

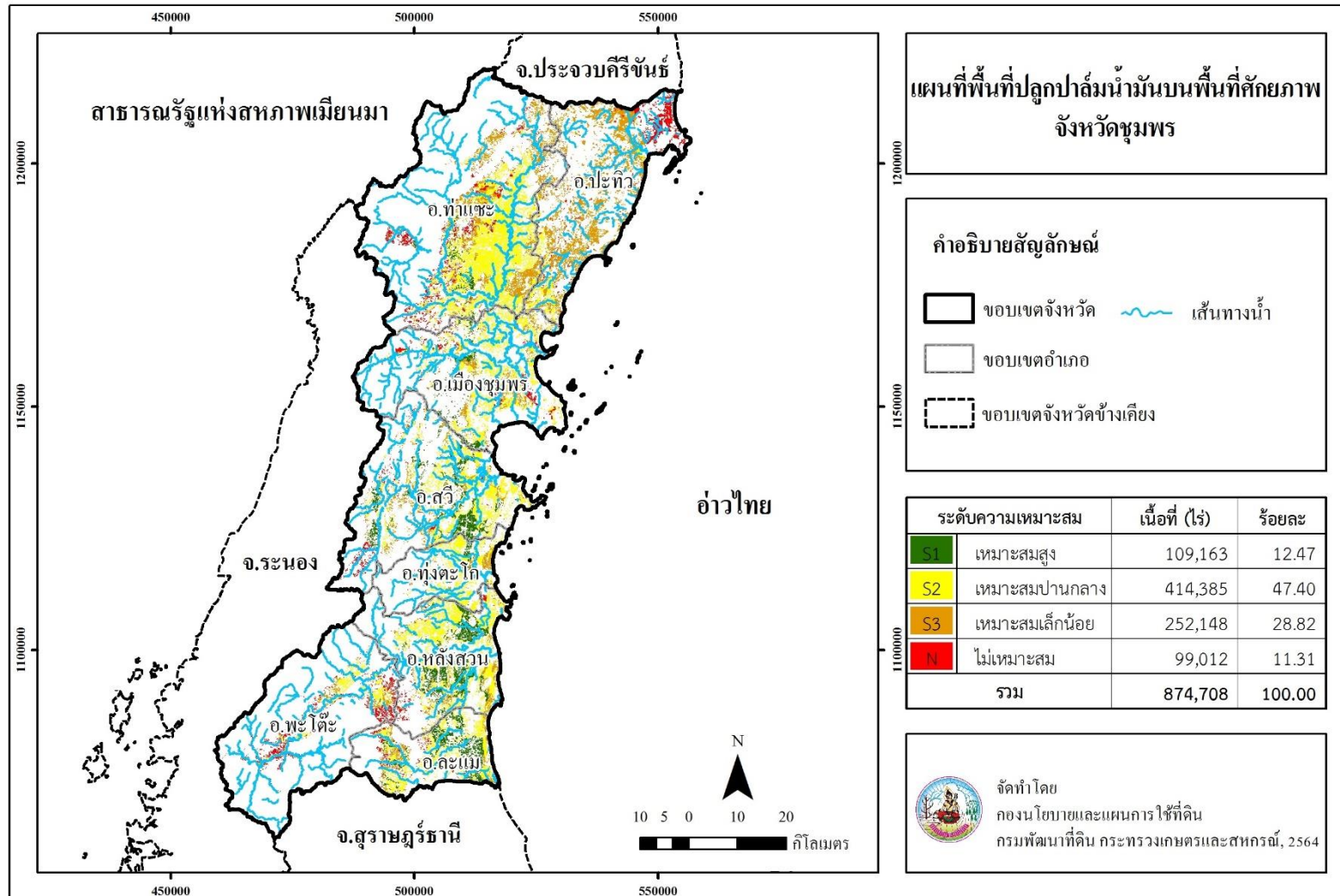
ตารางผนวกที่ 6 โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร จังหวัดชุมพร

โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อ และ สหกรณ์การเกษตร	จำนวน (แห่ง)	โรงงานด้านเกษตร	จำนวน (แห่ง)
สหกรณ์การเกษตร	6	โรงงานด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	54
สหกรณ์นิคม	3		
โรงงานผลิตน้ำมันปาล์ม	19		
โรงงานแปรรูปไม้ยางพารา	15		
โรงงานผลิตยางแผ่น	1		
โรงงานผลิตอาหารสัตว์	1		
โรงงานแปรรูปผลผลิตจากยางพารา	1		
ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	1		
รวม	47	รวม	54

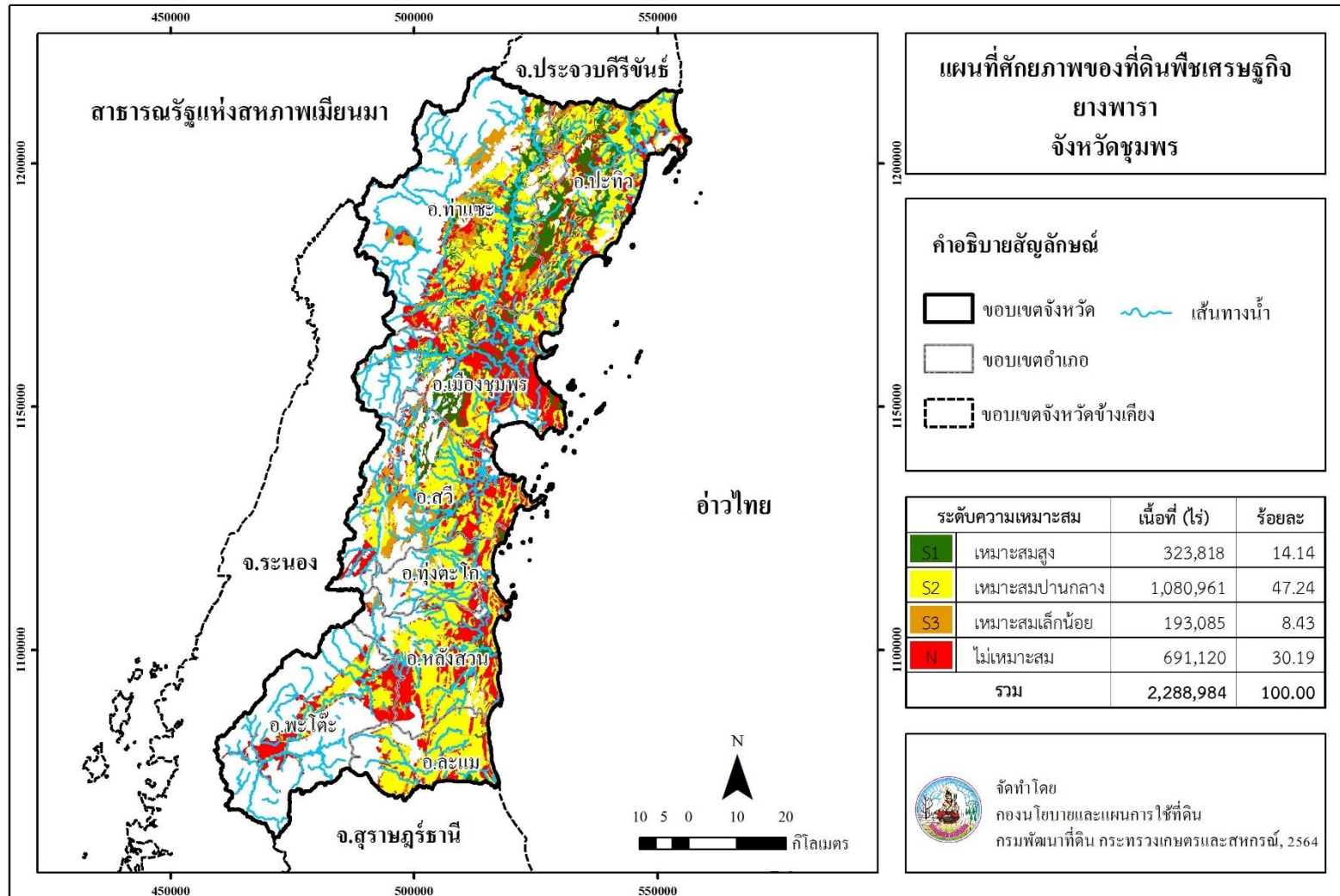
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

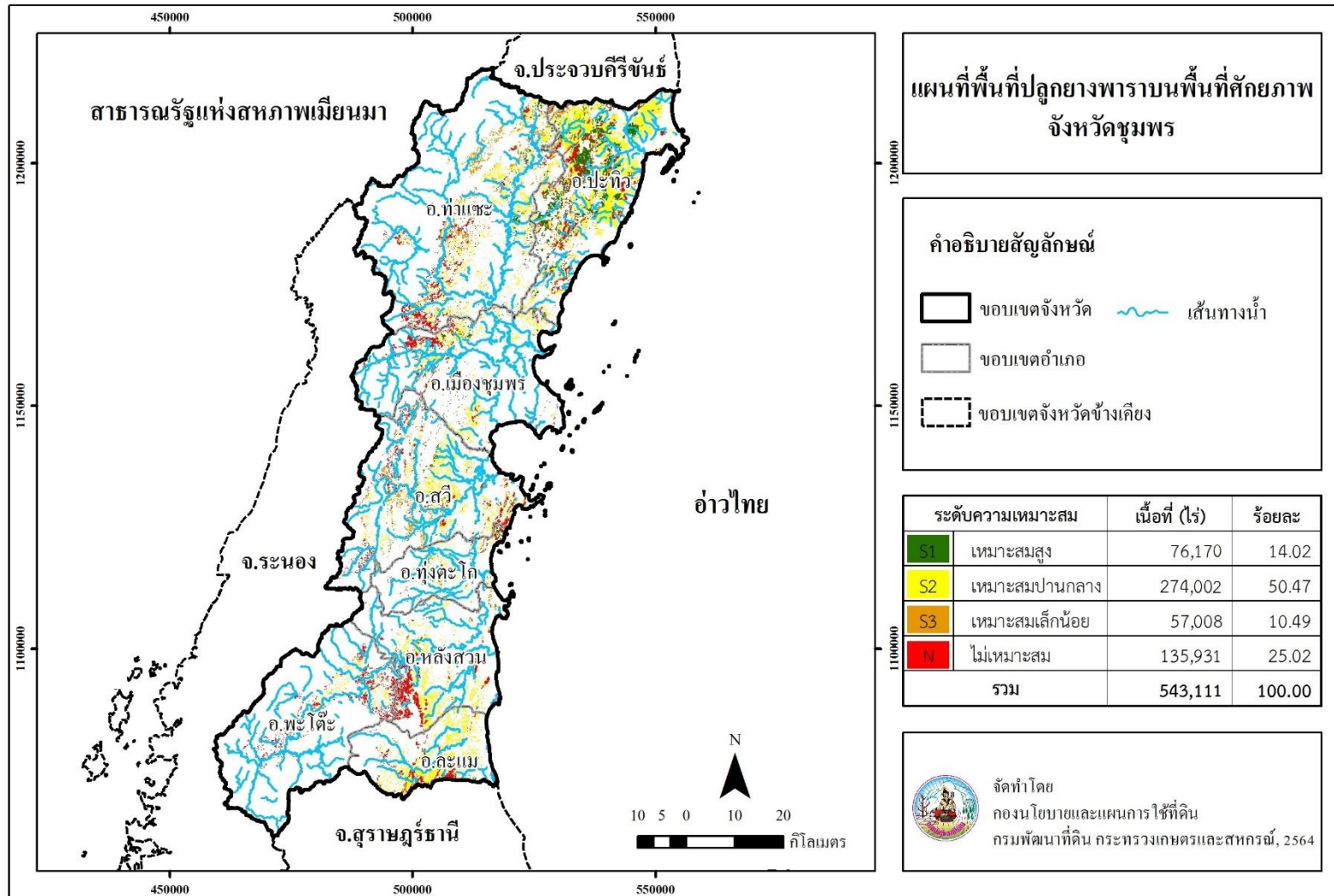
ภาพที่ 6 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน จังหวัดชุมพร

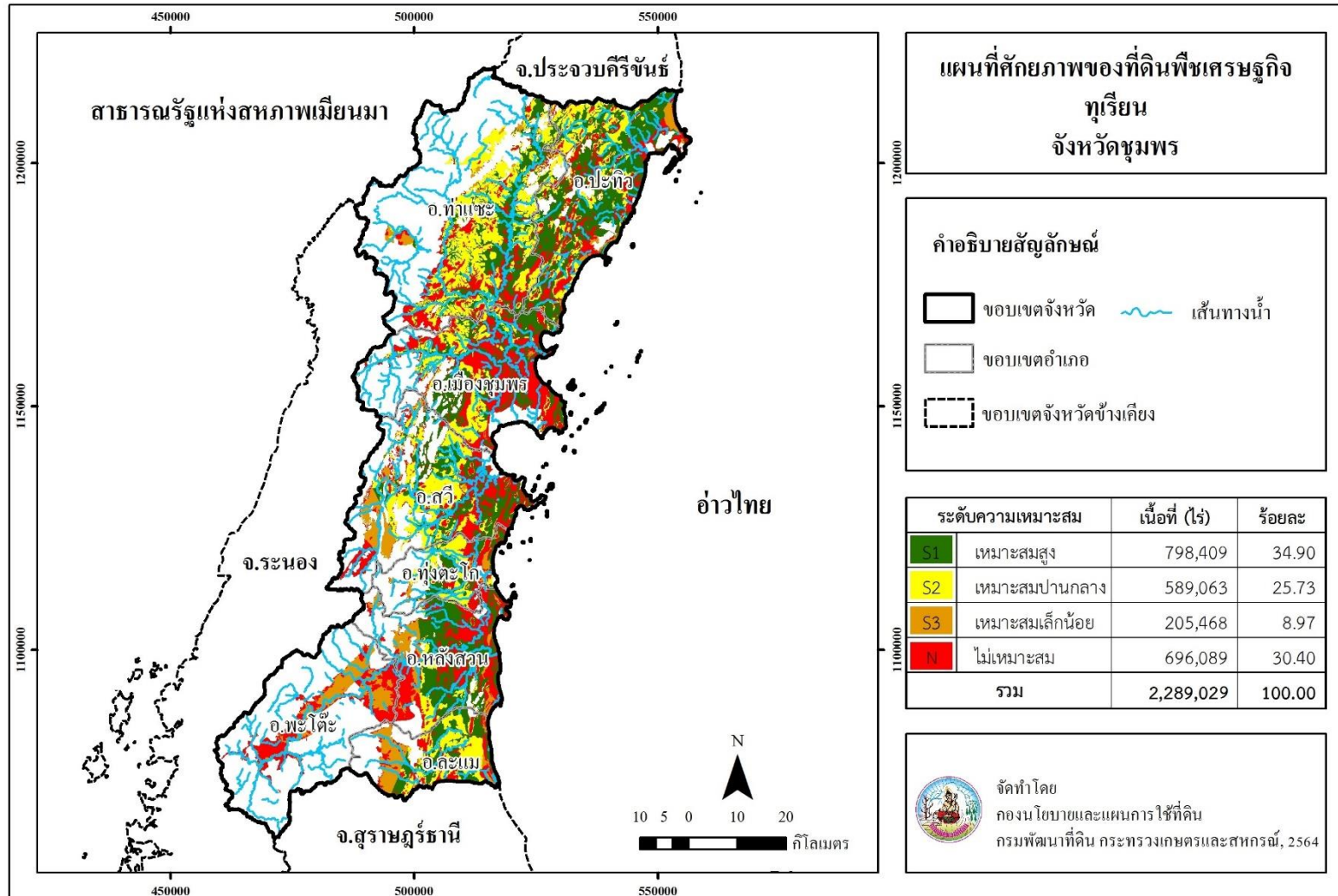
ภาพที่ 7 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดชุมพร

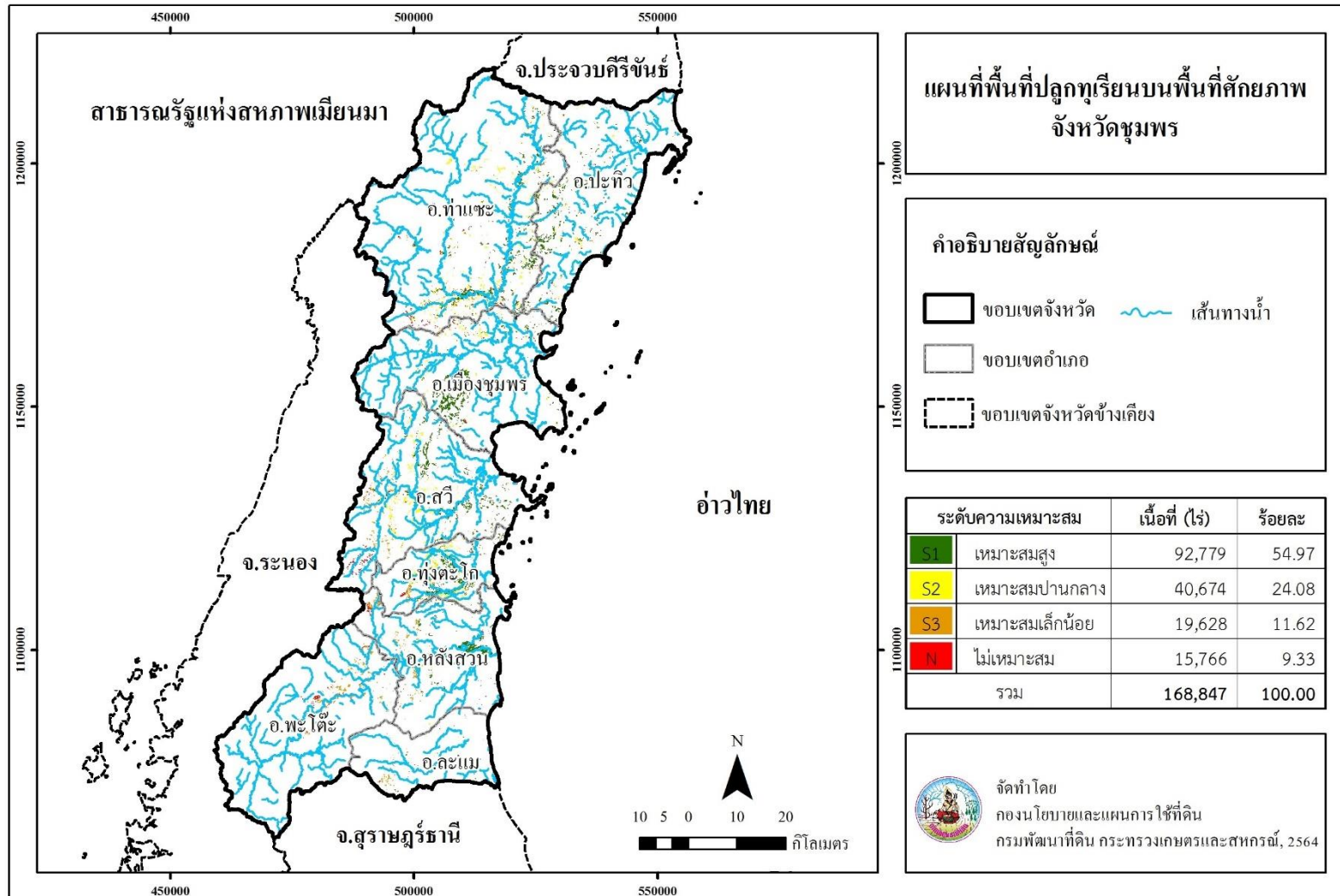
ภาพที่ 8 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดชุมพร

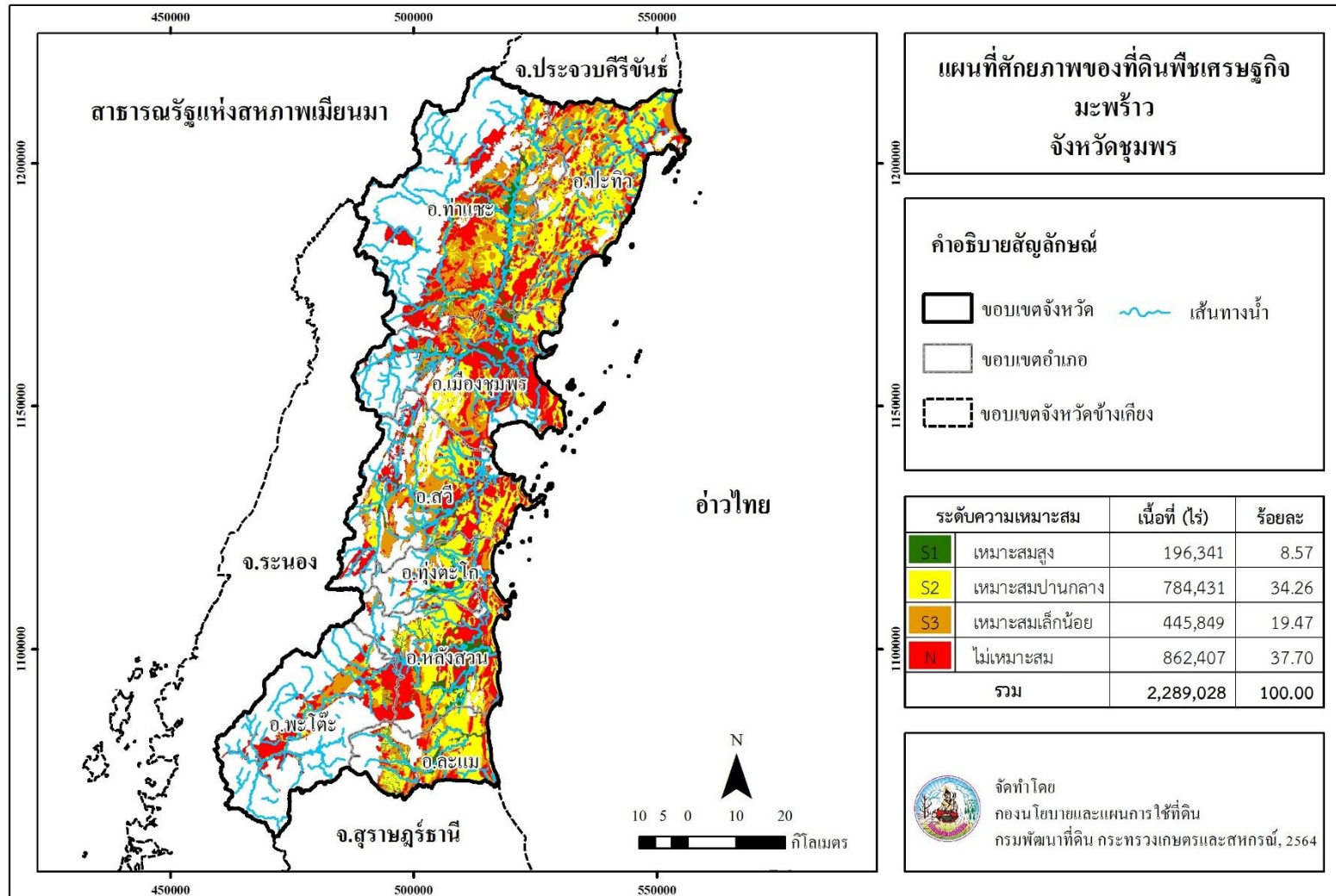
ภาพที่ 9 พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดชุมพร

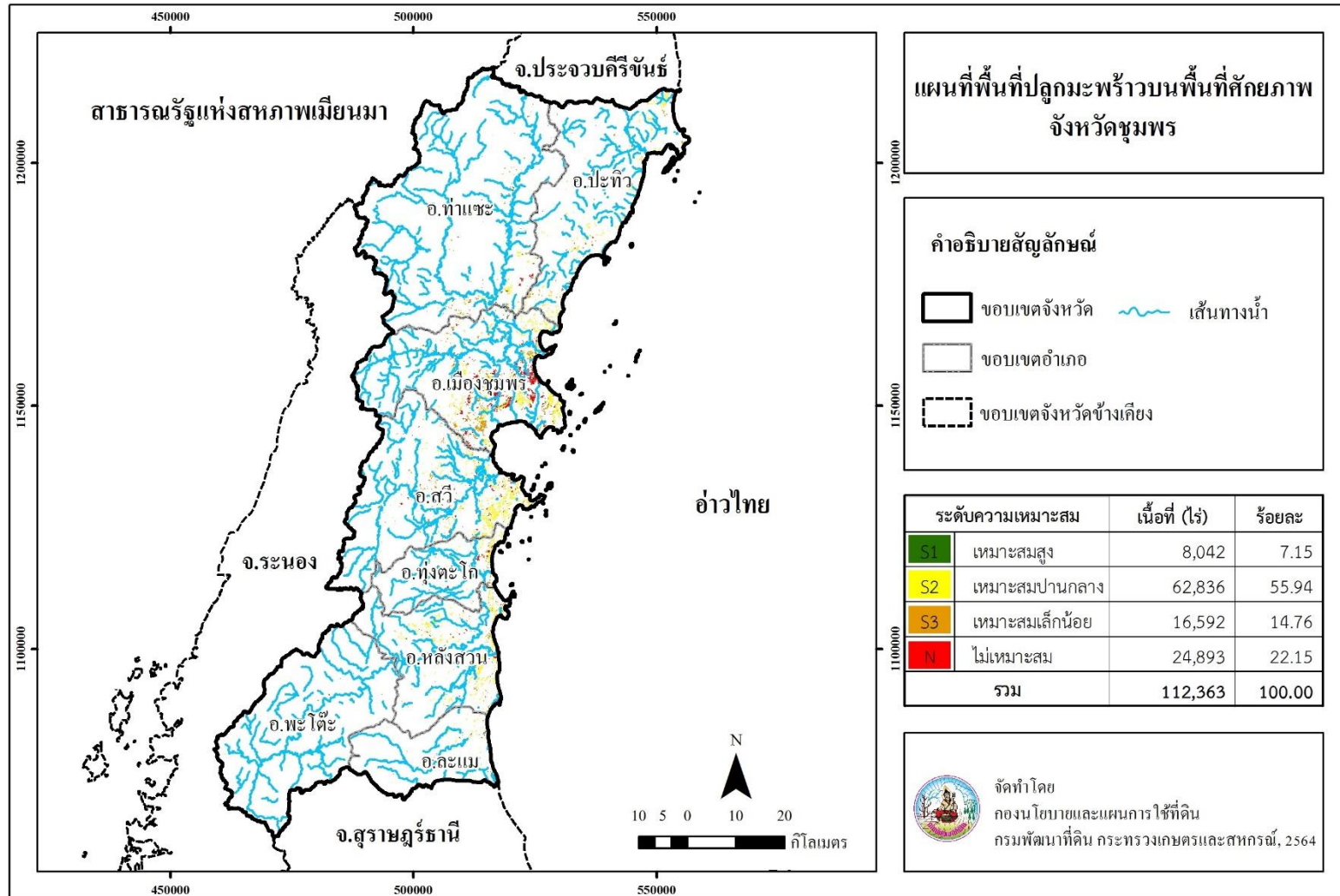
ภาพที่ 10 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจทุเรียน จังหวัดชุมพร

ภาพที่ 11 พื้นที่ปลูกทุเรียนบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดชุมพร

ภาพที่ 12 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมะพร้าว จังหวัดชุมพร

ภาพที่ 13 พื้นที่ปลูกมะพร้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดชุมพร

Land Development Department
2003/61 Phahonyothin Road.
Lard Yao, Chatuchuk, Bangkok 10900
Call Center : 1760
www.idd.go.th

DOWNLOAD